

SOCIALTILSYN
HOVEDSTADEN

Årsrapport 2024

Socialtilsyn Hovedstaden

Socialtilsyn Hovedstaden
Smallegade 1
2000 Frederiksberg

Maj 2025

Forord	4
Årsrapport 2024 – kort fortalt	5
DEL 1: Socialtilsyn Hovedstadens virke i 2024	7
Kapitel 1. Tilsynsopgaven.....	7
Kapitel 2. Undersøgelse af Socialtilsyn Hovedstadens tilsynspraksis i 2024.....	11
Kapitel 3. Kvaliteten i tilbud og plejefamilier.....	15
Den socialfaglige kvalitet i plejefamilierne.....	16
Den socialfaglige kvalitet i tilbuddene	20
Den økonomiske kvalitet i tilbuddene	26
DEL 2: Faglige fokusområder i 2024.....	29
Kapitel 4. Specialistfunktionen vedr. tilbud der indgår i koncerner eller koncernlignende konstruktioner.....	30
Kapitel 5. Tilsyn med behandlings- og specialundervisningstilbud	35
Kapitel 6. Whistleblowerordningen.....	37
DEL 3: Socialtilsyn Hovedstaden i tal.....	41
Kapitel 7. Socialtilsyn Hovedstadens produktion.....	42
Kapitel 8. Tilbudsstrukturen anno 2024	46
Kapitel 9. Socialtilsyn Hovedstadens økonomi i 2024	48

Forord

2024 har været et år præget af faglig udvikling og specialisering i Socialtilsyn Hovedstaden. Vi har blandt andet arbejdet målrettet på at styrke vores skriftlige formidling, så vores vurderinger af tilbud og plejefamiliers kvalitet bliver endnu tydeligere og formidles mere ensartet. Samtidig har vi taget hul på en spændende ny opgave med tilsynet med behandlings- og specialundervisningstilbud. Sammen med de andre fire socialtilsyn har vi udviklet en ramme for den nye tilsynsopgave, som sikrer, at tilsynet bygger på et solidt fagligt fundament og en klar struktur.

I 2024 har vi også fortsat arbejdet med at specialisere os i tilsynet med tilbud, der indgår i koncerner og koncernlignende konstruktioner sammen med vores kolleger i Socialtilsyn Midt. Året har blandt andet budt på et inspirationsbesøg hos *Inspektionen för Vård och Omsorg* i Sverige, som bestyrkede os i, at vi i Danmark er ret langt i opbygningen af specialistviden om tilsyn med koncerntilbud.

2024 har naturligvis også været præget af, at socialtilsynene på mange måder har befundet sig i en venteposition. Regeringens og KL's økonomaftale for 2025 og rammeaftalen mellem regeringen, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti og Radikale Venstre om en langsigtet og bæredygtig udvikling af handicapområdet gav os i foråret 2024 en første idé om, hvad vej de politiske vinde blæste i forhold til socialtilsynenes rolle og opgaver. Siden da har vi afventet, at aftalerne blev fulgt op af et lovforslag, som udmønter de politiske intentioner i praksis.

Nye rammer for socialtilsynet og turbo på den faglige udvikling

Den 22. april 2025 blev *Forslag til Lov om ændring af lov om socialtilsyn, lov om social service, barnets lov og forskellige andre love* fremsat i Folketinget. Lovforslaget indebærer et øget fokus på kontrol og mindre fokus på at understøtte tilbuddenes faglige udvikling, en mere reaktiv og risikobaseret tilgang i tilsynet, et reduceret tilsynstryk i tilbud og plejefamilier og en øget brug af uanmeldte tilsynsbesøg. Derudover reduceres socialtilsynenes økonomiske rammer og dermed antallet af medarbejdere til at udføre tilsynsopgaven betragteligt.

I skrivende stund er lovforslaget endnu ikke vedtaget af Folketinget. Det, forventer vi, sker i løbet af forsommeren. På den helt korte bane ser vi derfor frem til, at vi med et vedtaget lovforslag får klarhed over, hvilke rammer vi fremover skal bedrive vores tilsynsfaglige virksomhed under. På den lidt længere bane ser vi også frem til, at vi sammen med de fire andre socialtilsyn kan tage hul på de faglige udviklingsopgaver, som følger af de kommende lovændringer. Blandt andet forventer vi, at socialtilsynene sammen skal udarbejde en risikomodel med relevante risikofaktorer, som kan indikere kvalitetsudfordringer i tilbud og plejefamilier, og som bl.a. skal anvendes til at monitorere og udvælge de tilbud og plejefamilier, som skal udtages til risikobaseret tilsyn. Vi skal også fastlægge, hvordan vi udmønter en ny kvalitetsmodel uden indikatorer.

Vi forbereder os derfor på, at der i andet halvår af 2025 vil blive sat turbo på den faglige udvikling på tværs af socialtilsynene.

Et forandret socialtilsyn

Der er ingen tvivl om, at de lovændringer, der er lagt op til i lovforslaget, betyder et forandret socialtilsyn. I dag besøger vores tilsynskonsulenter alle tilbud og plejefamilier minimum én gang årligt og

er derudover i løbende kontakt med tilbuddene og plejefamilierne, når der sker ændringer, eller når tilbud og plejefamilier rækker ud efter hjælp og vejledning. Det gør, at vi har et godt kendskab til den aktuelle udvikling i alle vores tilbud og plejefamilier.

Med et reduceret tilsynstryk og en mere risikobaseret tilgang får vi en større fleksibilitet og bedre muligheder for at målrette ressourcerne mod de tilbud og plejefamilier, hvor vi ser tegn på kvalitetsudfordringer. Men det forudsætter selvsagt, at vi får kendskab til de udfordringer, tilbuddene og plejefamilierne står i.

Med færre fysiske besøg får visiterende kommuner, medarbejdere, pårørende og beboere et større ansvar for at råbe op, hvis noget er galt, og underrette socialtilsynet. Vi ser derfor frem til en endnu tættere dialog med driftsherrer og kommunale myndigheder, så vi sammen kan sikre, at problematiske forhold i tilbud og plejefamilier kan opdages og håndteres i rette tid.

Når vi i slutningen af i år i samarbejde med de øvrige socialtilsyn har fastlagt, hvordan de nye rammer for socialtilsynene bliver, sender vi yderligere information ud. Vi vil gøre alt, hvad vi kan for, at vi, trods de markant færre ressourcer til at løse opgaven, fortsat vil have et socialtilsyn af høj faglig kvalitet til gavn for de mennesker, der bor i sociale tilbud og plejefamilier.

Dan Theolander Holmgren
Tilsynschef

Whistleblower

Borgere, pårørende, medarbejdere eller andre, som oplever bekymrende forhold i et tilbud eller i en plejefamilie, kan kontakte Socialtilsyn Hovedstadens whistleblowerordning.

Ring til os på 38213770

Telefonen er åben mandag til torsdag kl. 9-15 og fredag kl. 9-12.

Eller skriv til os ved at scanne QR-koden

Du kan læse mere på <https://socialtilsyn.frederiksberg.dk/whistleblower>

Årsrapport 2024 – kort fortalt

Hvordan ser kvaliteten ud i sociale tilbud og plejefamilier? Hvordan udvikler plejefamilie- og tilbudslandskabet sig i disse år? Og hvilke nye opgaver og fokusområder har Socialtilsyn Hovedstaden været optaget af i 2024?

Socialtilsyn Hovedstadens årsrapport 2024 giver et indblik i årets vigtigste tendenser, resultater og udviklingsområder inden for tilsynet med botilbud, børne- og ungehjem, plejefamilier og andre sociale indsatser i vores tilsynsområde.

I 2024 har vi blandt andet arbejdet med at videreudvikle vores specialistfunktion vedrørende koncerndrevne tilbud. Vi har også taget hul på en ny tilsynsopgave med behandlings- og specialundervisningstilbud, som skal sikre, at der rettes et tilsynsfagligt fokus på tilbuddenes behandlingsmæssige indsatser. Det arbejde fortæller vi om i rapportens kapitler om årets faglige fokusområder.

Derudover har whistleblowerordningen været et centralt omdrejningspunkt i årets arbejde. Vi ser nærmere på, hvordan ordningen bruges, hvilke tendenser vi kan aflæse i de henvendelser, vi modtager, og hvilke tilsynshandlinger vi foretager som opfølgning på whistleblows.

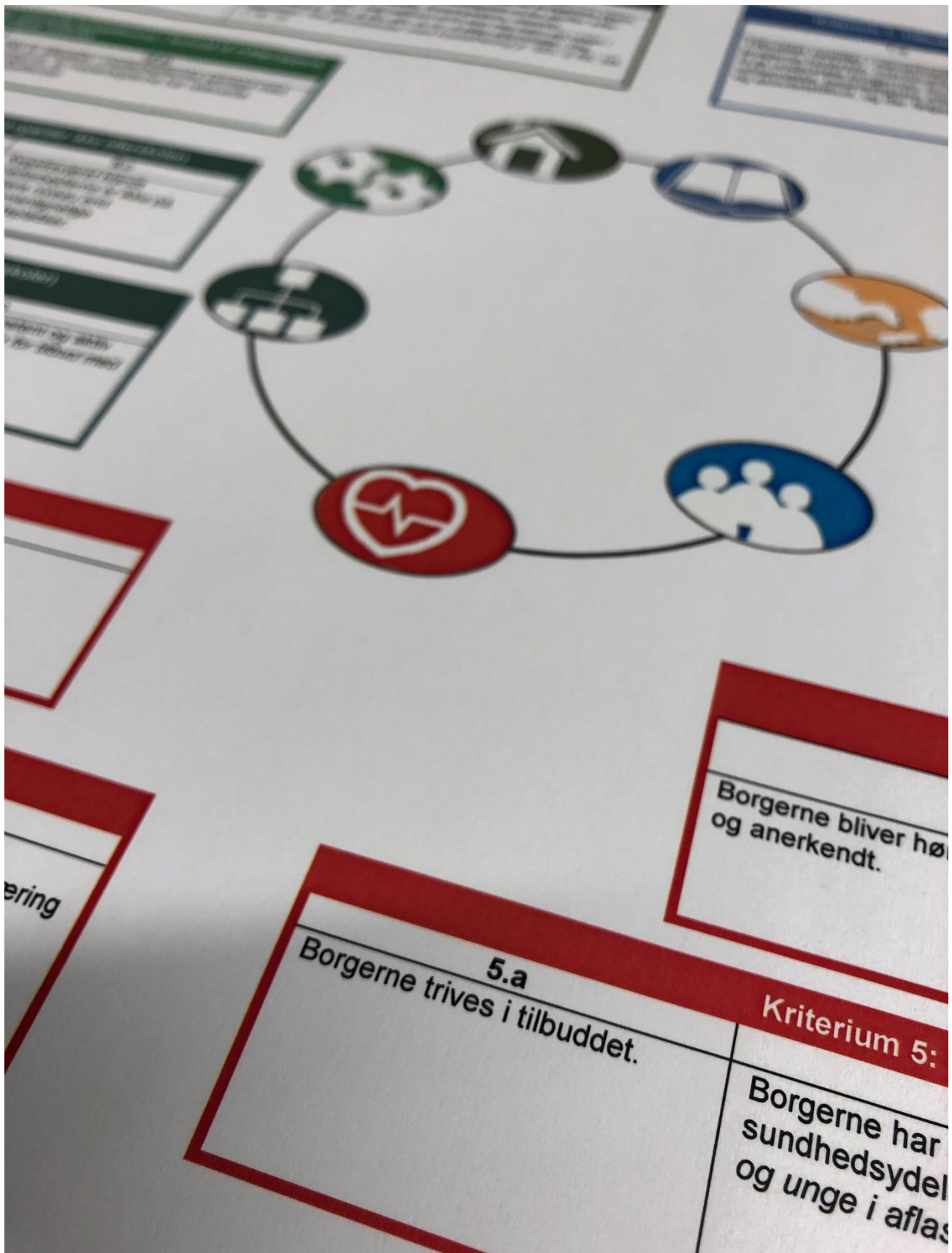
Læs med og bliv klogere på årets produktion og på de vigtigste indsigter fra Socialtilsyn Hovedstaden!

Årsrapport 2024 i tal

- Alle godkendte tilbud og plejefamilier har modtaget minimum ét tilsynsbesøg i løbet af året.
- Tilsynskonsulenterne har aflagt 1.962 tilsynsbesøg i forbindelse med det driftsorienterede tilsyn og 173 tilsynsbesøg i forbindelse med behandling af ansøgninger om godkendelse.
- 40 pct. af besøgene i forbindelse med det driftsorienterede tilsyn med tilbud var uanmeldte. 27 pct. af besøgene i forbindelse med det driftsorienterede tilsyn med plejefamilier var uanmeldte.
- 26 nye tilbud og 46 nye plejefamilier er blevet godkendt.
- Fem tilbud og fem plejefamilier har fået tilbagekaldt deres godkendelse.
- 15 tilbud og 71 plejefamilier er ophørt ved egen drift.
- Der er blevet udstedt 12 påbud på tilbudsområdet og tre påbud på plejefamilieområdet.
- 12 tilbud og én plejefamilie har fået iværksat et skærpet tilsyn.
- Vi har modtaget 3.058 indberetninger om magtanvendelse.
- Vi har modtaget 706 henvendelser om bekymrende forhold (whistleblows).

DEL 1: Socialtilsyn Hovedstadens virke i 2024

Kapitel 1. Tilsynsopgaven

Socialtilsynet varetager opgaven med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med sociale tilbud og plejefamilier, der huser og yder støtte og behandling til samfundets mest udsatte borgere. Socialtilsynets virke er reguleret i lov om socialtilsyn, der har til formål at sikre, at borgerne ydes en indsats, der er i overensstemmelse med formålet med offentlige og private tilbud efter lov om social service, barnets lov og sundhedsloven¹.

Socialtilsyn Hovedstaden godkender og fører driftsorienteret tilsyn med følgende tilbudstyper:

- Botilbud til voksne med handicap og psykiske lidelser
- Alkohol- og misbrugsbehandlingstilbud
- Krisecentre og herberger
- Botilbud og støtteophold til børn og unge anbragt på børne- og ungehjem
- Almene, forstærkede og specialiserede plejefamilier

Socialtilsynet fører et generelt tilsyn med kvaliteten i selve tilbuddet eller plejefamilien. Det personrettede tilsyn med den enkelte borger udføres af den kommune, der har ansvaret for borgernes ophold i tilbuddet eller plejefamilien.

Socialtilsynet skal føre et risikobaseret tilsyn med plejefamilier og tilbud, hvilket betyder, at tilsynene vil have varierende omfang og karakter afhængigt af forholdene i det enkelte tilbud eller den enkelte plejefamilie.

Socialtilsyn Hovedstadens tilsynsopgaver

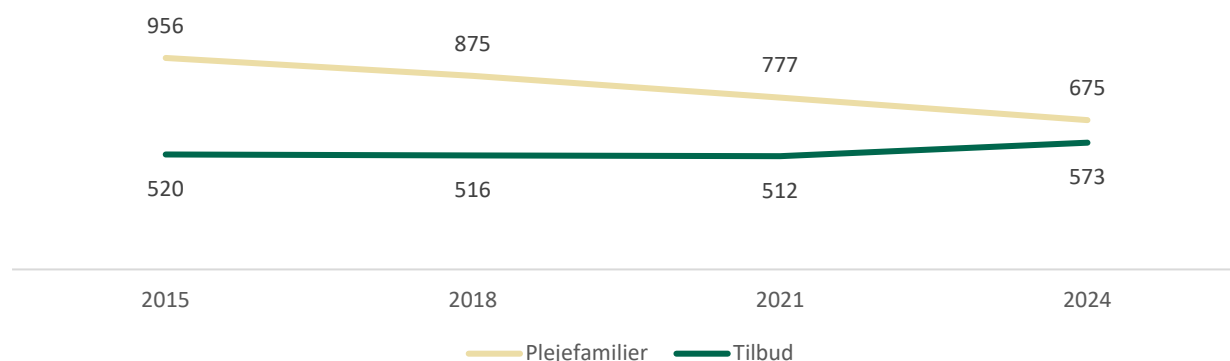
Der er fem socialtilsyn, som hver især har ansvar for at godkende og føre tilsyn med sociale tilbud og plejefamilier inden for de fem geografiske regioner i Danmark. Socialtilsyn Hovedstaden er forankret i Frederiksberg Kommune og fører tilsyn med tilbud og plejefamilier i kommunerne i Region Hovedstaden (med undtagelse af Frederiksberg Kommune) og Holbæk Kommune og med tilbud i Region Hovedstaden². Derudover varetager Socialtilsyn Hovedstaden sammen med Socialtilsyn Midt en specialistfunktion, som vedrører tilsynet med sociale tilbud, der indgår i koncerner eller koncernlignende konstruktioner. Det betyder, at Socialtilsyn Hovedstaden fører tilsyn med alle tilbud, som indgår i koncerner eller koncernlignende konstruktioner med hovedadresse i Region Hovedstaden eller Region Sjælland.

Ved udgangen af 2024 varetog Socialtilsyn Hovedstaden tilsynet med 573 godkendte tilbud. Siden 2015 er antallet af tilbud i Socialtilsyn Hovedstadens portefølje steget ca. 10 pct. Omvendt er antallet af plejefamilier faldet støt siden 2015. Ved udgangen af 2024 varetog Socialtilsyn Hovedstaden tilsynet med 675 godkendte plejefamilier. Dermed er antallet af plejefamilier i Socialtilsyn Hovedstadens portefølje reduceret næsten en tredjedel siden 2015.

¹ Jf. kapitel 40 i sundhedsloven om behandling af misbrug af alkohol.

² Enkelte plejefamilier i Socialtilsyn Hovedstadens portefølje er bosat uden for Region Hovedstaden og Holbæk Kommune. Det skyldes, at der er indført en karenperiode for tilbud og plejefamilier, som skifter adresse. Ved adresseændringer, der medfører, at et tilbud eller en plejefamilie bliver underlagt et andet socialtilsyn, vil tilbuddet eller plejefamilien således fortsat tilhøre det socialtilsyn, som det hidtil har været underlagt, i et år efter adresseændringen.

Figur 1. Oversigt over udviklingen i antallet af godkendte tilbud og plejefamilier i Socialtilsyn Hovedstadens portefølje ved årets udgang

Faldende antal aktive plejefamilier

Fra 2015 til 2024 er antallet af plejefamilier blevet reduceret år for år. I dag har vi således 281 færre plejefamilier under vores tilsyn end i 2015. I samme periode er antallet af ansøgninger fra nye familier, som ønsker at blive godkendt som plejefamilie også faldet støt. I 2024 har vi godkendt 46 nye plejefamilier, mens i alt 76 plejefamilier er ophørt i løbet af året.

Ved udgangen af 2024 var ca. 50 pct. af plejefamilierne i Socialtilsyn Hovedstadens portefølje godkendt som almene plejefamilier, mens 45 pct. var godkendt som forstærkede plejefamilier og 6 pct. var godkendt som specialiserede plejefamilier. Når vi ser på fordelingen på de enkelte plejefamilietyper i perioden 2020 til 2024, kan vi se, at frafaldet af plejefamilier er sket inden for alle tre plejefamilietyper, men at det største frafald er sket blandt de alment godkendte plejefamilier. Fra 2020 til 2024 er antallet af almene plejefamilier reduceret 28

pct., mens antallet af forstærkede plejefamilier er reduceret 3 pct.

Stigende antal tilbud indgår i koncerner og koncernlignende konstruktioner

Der er en overvægt af private tilbud i Socialtilsyn Hovedstadens tilbudsportefølje. Det skyldes blandt andet, at Socialtilsyn Hovedstaden varetager specialistfunktionen vedrørende tilsynet med tilbud, som indgår i koncerner eller koncernlignende konstruktioner³ beliggende øst for Storebælt.

Sociale tilbud, som indgår i koncerner eller koncernlignende konstruktioner, udgør en væsentlig andel af Socialtilsyn Hovedstadens tilbudsportefølje. Ved udgangen af 2024 blev 196 af de tilbud, som Socialtilsyn Hovedstaden fører tilsyn med, drevet af en koncern eller en koncernlignende konstruktion. Det svarer til 62 pct. af de private tilbud i tilbudsporteføljen og til 34 pct. af den samlede tilbudsportefølje.

³ Jf. lov om socialtilsyn § 2a. er der tale om en koncernlignende konstruktion, hvis "1) der ikke er tale om en koncern i selskabsretlig forstand, 2) der mellem et eller flere private tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-4, eller andre virksomheder sker en kontinuerlig og ikke ubetydelig samhandel, herunder køb, salg, leje og udleje af varer, ydelser, aktiver, fast ejendom m.v., og 3) der er en eller flere fysiske personer, der ejer eller på anden måde har økonomisk og driftsmæssig bestemmende indflydelse på tilbud og virksomheder nævnt i nr. 2, eller der er sammenfald i bestyrelses-, leder- eller ejerkreds i tilbud og virksomheder nævnt i nr. 2, herunder sammenfald ved nærtstående."

Du kan læse mere om Socialtilsyn Hovedstadens specialistfunktion vedrørende tilbud, der indgår i koncerner eller koncernlignende konstruktioner i kapitel 4.

Nye tilsynsopgaver på tilkøbsområdet

Socialtilsyn Hovedstaden tilbyder kommuner og regionen mulighed for at tilkøbe tilsyn med den socialfaglige og økonomiske kvalitet i tilbud, som ikke er omfattet af lov om socialtilsyn. Ved udgangen af 2024 havde vi indgået kontrakter om tilsyn med 54 tilbud, som ikke er omfattet af lov om socialtilsyn.⁴ Det drejer sig primært om beskæftigelsestilbud efter § 103 i lov om social service og aktivitets- og samværstilbud efter § 104.

Pr. 1. juli 2024 fik socialtilsynene i kraft af en ny lov om behandlings- og specialundervisningstilbud til børn og unge tilsynsforpligtelsen over for tilbud, der er godkendt som behandlings- og specialundervisningstilbud. Med loven er der indført krav om, at behandlings- og specialundervisningstilbuddenes beliggenhedskommuner indgår aftale med socialtilsynene om at føre et socialfagligt tilsyn med kva-

liteten af den behandlingsmæssige del af tilbuddene. Kommunerne i Socialtilsyn Hovedstadens tilsynsområde er forpligtede til at indgå aftale med Socialtilsyn Hovedstaden om det socialfaglige tilsyn med de tilbud, som er beliggende i den pågældende kommune, og som den stedlige kommune har godkendt til opgaven.

Koncernspecialistfunktionen dækker også denne nye tilsynsopgave. Det betyder, at hvis et behandlings- og specialundervisningstilbud indgår i en koncern eller koncernlignende konstruktion, som har hovedadresse i Region Hovedstaden eller Region Sjælland, så skal tilbuddets beliggenhedskommune indgå aftale med Socialtilsyn Hovedstaden om tilsyn med det pågældende tilbud.

Ved udgangen af 2024 havde Socialtilsyn Hovedstaden indgået aftale med 27 kommuner om tilsyn med i alt 69 behandlings- og specialundervisningstilbud.

Du kan læse mere om den nye tilsynsopgave med behandlings- og specialundervisningstilbud i kapitel 5.

Tabel 1. Kontrakter om tilkøb ved udgangen af 2024

	Tilbud	Kommuner, som der er indgået kontrakt med
Behandlings- og specialundervisningstilbud	69	27
Øvrige tilbudstyper (SEL § 103, 104 m.fl.)	54	7

⁴ Det skal bemærkes, at en del af vores tilkøbskontrakter kun omfatter tilsyn med tilbuddene hvert andet år. Det er således ikke alle 54 tilbud, vi har ført tilsyn med i 2024.

Kapitel 2. Undersøgelse af Socialtilsyn Hovedstadens tilsynspraksis i 2024

Socialtilsynenes tilsynsforpligtelse indebærer, at vi både skal føre kontrol med forholdene i tilbud og plejefamilier og indgå i dialog med tilbud og plejefamilier med henblik på at bidrage til at fastholde og udvikle kvaliteten. I Socialtilsyn Hovedstaden er vi til stadighed optagede af at udvikle vores tilsynspraksis. I den forbindelse er vi afhængige af at få viden om, hvordan tilbud og plejefamilier oplever samarbejdet og dialogen med os. Den viden får vi løbende – blandt andet via vores årlige møder med kommuner og øvrige interessenter på området, og via dialogen med tilbud og plejefamilier i forbindelse med de enkelte tilsyn. Kontrolfunktionen sætter imidlertid en naturlig begrænsning på vores mulighed for at få tilbagemeldinger om, hvordan tilbud og plejefamilier oplever samarbejdet og dialogen med os i forbindelse med tilsynene. Derfor har vi brug for at få viden om dette via andre kanaler.

Hvert år gennemfører vi en undersøgelse af det forgangne års tilsynspraksis. Undersøgelsen sendes ud til plejefamilier og tilbudsledere. Undersøgelsen skal afdække, hvordan modtagere af tilsynet oplever vores måde at varetage myndighedsopgaven på. I dette års undersøgelse har vi haft særligt fokus på, hvordan tilbud og plejefamilier oplever vores

praksis for indhentning af oplysninger i forbindelse med tilsyn samt på formen og indholdet i vores tilsynsrapporter.

Socialtilsynet er en myndighed, som er nedsat ved lov, og som skal vurdere kvaliteten i sociale tilbud og plejefamilier og træffe de fornødne afgørelser på den baggrund. Det indebærer, at plejefamilier og tilbud indimellem kan være uenige i vores vurderinger. Og derfor kommer vi nok ikke i en situation, hvor alle vil være tilfredse med os. Men vi tilstræber i så vid udstrækning som muligt, at vi af tilbud og plejefamilier opfattes som faglige kompetente, transparente og ikke unødigt bureaukratiske.

Tilfredshed med Socialtilsyn Hovedstaden

I undersøgelsen har vi spurgt til den generelle tilfredshed med kommunikationen og samarbejdet med Socialtilsyn Hovedstaden i 2024. Figur 2 viser, at den generelle tilfredshed med Socialtilsyn Hovedstaden er høj. Tilfredsheden er faldet lidt blandt tilbudsledere fra 2023 til 2024, mens den er uændret blandt plejefamilier.

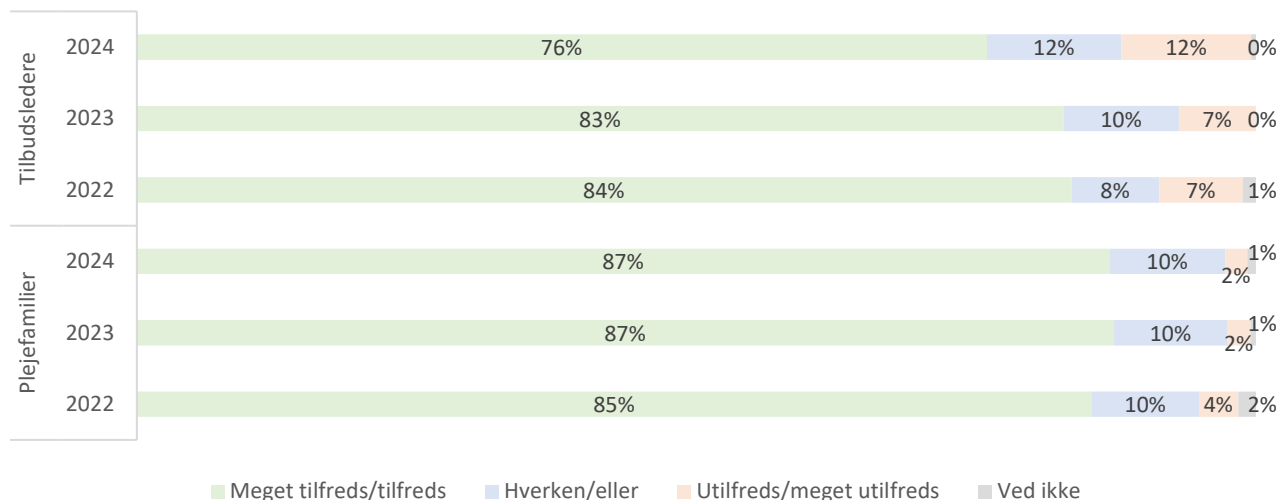
Respondenterne har haft mulighed for at udfolde deres svar kvalitativt. Vi hæfter os blandt andet ved, at flere plejefamilier og tilbudsledere giver udtryk for, at de får konstruktiv hjælp og relevante faglige input fra os i forbindelse med tilsynene. Nogle tilbudsledere giver dog udtryk for en oplevelse af, at tilsynskonsumerne mangler viden om og erfaring med tilbuddets målgruppe og faglighed, og at det påvirker dialogen.

Svarprocent:

Tilbudsledere: 41 %

Plejefamilier: 37 %

Figur 2. Generel tilfredshed med Socialtilsyn Hovedstaden i 2022, 2023 og 2024

Vores praksis for indhentning af oplysninger

I undersøgelsen angiver langt de fleste plejefamilier, at socialtilsynet i høj eller tilfredsstillende grad indhenter relevante oplysninger til brug for tilsynet.

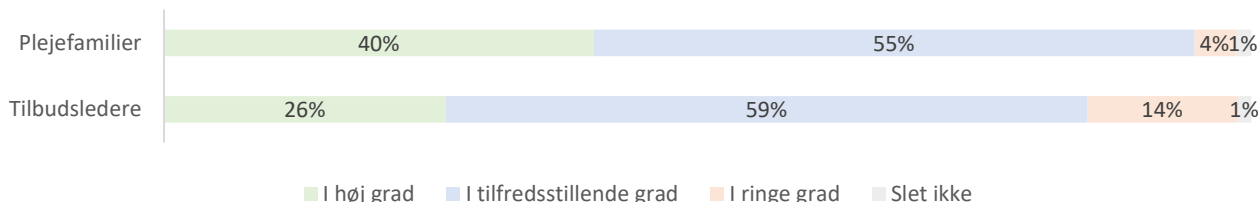
Blandt tilbuddene er der en mindre andel, som oplever, at vi i ringe grad indhenter relevant materiale. I de kvalitative svar angiver flere blandt andet, at de ikke kan se, at det materiale, vi har indhentet, er anvendt i forbindelse med afrapporteringen i tilsynsrapporten. Noget af forklaringen på dette er, at vi blandt andet indhenter materiale med det formål at finde ud af, hvad vi skal fokusere på i tilsynsbesøget. Materialet kan derfor have betydning for, hvordan vi går til tilsynet, uanset at tilbuddet

eller plejefamilien ikke direkte kan se det afspejlet i den efterfølgende tilsynsrapport.

Nogle tilbudsledere giver desuden udtryk for, at det skema vi bruger til at indhente oplysninger om ansatte, har en høj detaljeringsgrad og et format, som giver et unødvendigt tidsforbrug. En del af forklaringen på dette er, at Tilbudsportalen stiller krav om, at oplysninger indhentes ud fra en bestemt opgørelsesmetode, som kan afvige fra den måde, tilbuddet selv opgør fx sygefravær eller personalegennemstrømning på.

Vi er til enhver tid optagede af i så vid udstrækning som muligt at indhente de oplysninger, vi er forpligtede til, på en måde, der er så enkel for tilbuddene som muligt.

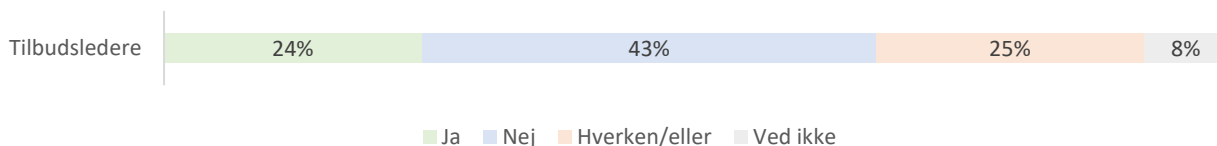
Figur 3. Oplevelse af, om socialtilsynet indhenter relevante oplysninger til brug for tilsynet

I 2024 har vi arbejdet med at nedbringe mængden af skriftligt materiale, som indhentes i forbindelse med tilsyn. Undersøgelsens resultater viser, at 25 pct. af tilbudslederne oplever, at vi er lykkedes med den mission, hvor-

imod 43 pct. ikke mener, at vi er lykkedes hermed. Det vil vi se nærmere på, og det kan også kræve, at vi bliver endnu bedre til at kommunikere om, hvad vi er forpligtede til ifølge lovgivningen.

Figur 4. Oplevelse af, om Socialtilsyn Hovedstaden er lykkedes med at nedbringe mængden af skriftligt materiale, som indhentes i forbindelse med tilsyn

For plejefamiliernes vedkommende angiver flere, at det er ressourcekrævende at udfylde oplysningsskemaet hvert år, herunder oplysninger om plejefamiliens økonomi. Vi bruger oplysningsskemaet til at få viden om eventuelle ændringer i familien de seneste år og til at få kontaktoplysninger på personer omkring børn i pleje. Begge dele er afgørende for, at vi kan vurdere kvaliteten i familien og triangulere med relevante personer uden for plejefamilien, som kender barnet. Det er vores erfaring, at plejefamilierne ikke altid af sig selv orienterer os, hvis der sket ændringer i familien, og derfor er det nødvendigt, at plejefamilierne udfylder oplysningsskemaet.

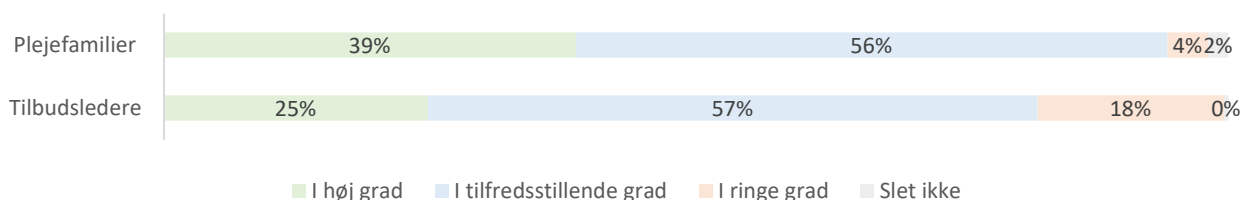
Vi har for nylig taget en digitaliseret version af oplysningsskemaet for plejefamilier i brug og

håber, at den digitale løsning vil lette plejefamiliernes arbejde med at indsende oplysninger om ændringer i plejefamilien. I oplysningsskemaet indhenter vi fortsat oplysninger om plejefamiliens økonomi. Fremadrettet indhenter vi dog som udgangspunkt kun disse oplysninger hvert tredje år.

Indhold og form i tilsynsrapporter

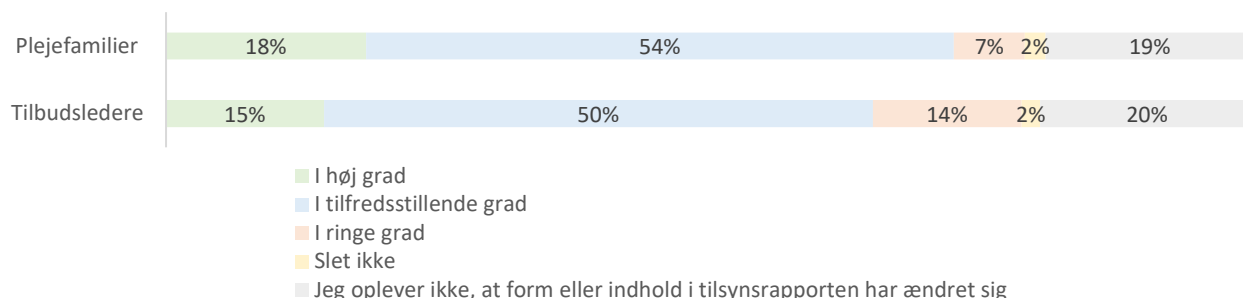
I 2024 har vi haft fokus på at styrke vores skriftlige formidling, så vores vurderinger og grundlaget for vores vurderinger bliver endnu tydeligere. Undersøgelsens resultater viser, at langt de fleste tilbud og plejefamilier oplever, at kvaliteten er tydeligt beskrevet i tilsynsrapporterne.

Figur 5. Oplevelse af, om socialtilsynenes vurderinger af kvaliteten er tydeligt beskrevet i tilsynsrapporten

Langt over halvdelen af tilbuddene og plejefamilierne oplever desuden, at læsevenligheden i tilsynsrapporterne er øget.

Figur 6. Oplevelse af, om ny skrivemåde har øget læsevenligheden i tilsynsrapporten

En mindre andel oplever ikke, at læsevenligheden i tilsynsrapporterne er øget – enten fordi de har modtaget tilsyn før den nye skrivemåde var fuldt implementeret, eller fordi de ikke oplever en positiv effekt af den nye skrivemåde.⁵

I de kvalitative svar angiver flere, at det er forstyrrende, at tilsynsrapporten indeholder alle temaer, selvom det ikke er alle temaer, der har

været behandlet. Nogle oplever desuden, at det kan være svært at se, hvad der er gammel tekst i tilsynsrapporten, og hvad der er ny tekst. Det er noget, vi tager til efterretning. Det skal naturligvis fremgå af tilsynsrapporten, hvornår et tema har været behandlet. Der er dog også flere, der skriver, at de oplever, at der er kommet færre gentagelser i tilsynsrapporterne, og det er vi meget glade for.

⁵ Den nye skriveguide blev implementeret på tilbudsområdet i løbet af første halvår 2024 og på plejefamilieområdet i sensommeren 2024. Det er derfor kun en lille del af plejefamilierne, der har modtaget en rapport, som er skrevet efter den nye skrivemåde.

Kapitel 3. Kvaliteten i tilbud og plejefamilier

Socialtilsynene skal belyse kvaliteten i sociale tilbud og plejefamilier med udgangspunkt i en kvalitetsmodel. Kvalitetsmodellen består af syv temaer, som hver indeholder et antal kriterier, der er formuleret som målresultater. Under hvert kriterium er der en række kvalitetsindikatorer, som skal bedømmes på en skala fra 1 til 5, hvor 1 svarer til, at indikatoren i meget lav grad er opfyldt, og 5 svarer til, at indikatoren i meget høj grad er opfyldt.

Ud over de syv temaer i kvalitetsmodellen, som hovedsageligt angår den socialfaglige indsats, fører socialtilsynet også tilsyn med kvaliteten i tilbuddenes og plejefamiliernes økonomi.

Socialtilsynets generelle overvejelser om kvaliteten i tilbud og plejefamilier

Bekendtgørelsen til lov om socialtilsyn foreskriver, at socialtilsynenes årsrapport skal indeholde et afsnit om socialtilsynets generelle overvejelser om kvaliteten i de tilbud og plejefamilier, der er omfattet af socialtilsynet.

Kvaliteten i tilbud og plejefamilier belyses i de følgende afsnit ved hjælp af kvantitative bedømmelser inden for kvalitetsmodellens syv temaer og udvalgte indikatorer⁶, data om tilbuddenes økonomi samt interview med udvalgte medarbejdere og ledere i Socialtilsyn Hovedstaden.

⁶ De kvantitative bedømmelser fremstilles ved hjælp af gennemsnitsbedømmelser for de syv temaer i kvalitetsmodellen. Gennemsnittet er baseret på scorerne i de indikatorer, der hører under de enkelte temaer. De kvantitative bedømmelser på indikatorniveau udgør kun en delmængde af den samlede vurdering af et tilbuds eller en plejefamilies kvalitet, idet den også indbefatter de supplerende socialfaglige, juridiske og økonomiske vurderinger, der spiller ind på den samlede vurdering af et tilbuds kvalitet.

Den socialfaglige kvalitet i plejefamilierne

Ved udgangen af 2024 førte Socialtilsyn Hovedstaden tilsyn med i alt 675 plejefamilier. Det er disse plejefamilier – samt de plejefamilier, der eventuelt er ophørt eller har skiftet socialtilsyn i 2024 – der er genstand for overvejelserne om kvaliteten herunder.

På baggrund af ny lovgivning samt de tendenser, vi har set blandt plejefamilierne i vores tilsynsområde i 2024, retter vi særligt fokus på følgende emner i relation til den socialfaglige kvalitet i plejefamilierne:

- Den generelle kvalitet i plejefamilierne
- Inddragelse af børn i pleje
- Helbred og diagnoser hos plejeforældre

- Plejefamiliens egne børn
- Ansøgninger om godkendelse som plejefamilie

Den generelle kvalitet blandt plejefamilierne

Socialtilsyn Hovedstaden vurderer generelt, at kvaliteten er høj blandt plejefamilierne i vores portefølje. Langt de fleste plejefamilier har de kompetencer og familiemæssige rammer, der er nødvendige for at drage omsorg for børnene og deres særlige behov. Når vi taler med børnene i plejefamilierne, er det også fortsat vores indtryk, at de generelt føler sig hørt og anerkendt, og at deres plejefamilier generelt er i stand til at tilbyde dem stabile rammer og en tryk og forudsigelig hverdag.

Gennemsnitsbedømmelserne i tabel 2 understøtter billedet af en generelt høj kvalitet på plejefamilieområdet. Gennemsnitsbedømmel-

sen var 4,1 eller højere inden for alle syv temaer i kvalitetsmodellen på plejefamilieområdet i 2024.

Tabel 2. Gennemsnitsbedømmelser på plejefamilieområdet i 2022 til 2024 fordelt på de syv temaer i kvalitetsmodellen

	Uddannelse og beskæftigelse	Selvstændighed og relationer	Målgruppe, metoder og resultater	Sundhed og trivsel	Familiestruktur og familiedynamik	Kompetencer	Fysiske rammer
2022	4,2	4,0	4,1	4,4	4,6	4,4	4,3
2023	4,1	4,0	4,1	4,4	4,5	4,4	4,4
2024	4,2	4,1	4,2	4,5	4,5	4,4	4,4

Sanktioner i 2024

I 2024 har vi truffet én afgørelse om skærpet tilsyn og tre afgørelser om påbud på plejefamilieområdet. Årsagerne til sanktionerne var primært plejefamiliens kompetencer samt uhen-sigtsmæssige familiedynamikker.

I 2024 har vi desuden truffet afgørelse om op-hør for fem plejefamiliers vedkommende. År-sagerne hertil var blandt andet helbredsmæs-sige forhold hos plejeforældrene, livskrise og manglende medvirken til oplysning af sagerne.

De i alt ni afgørelser fordeler sig på syv pleje-familier. Sammenholdt med antallet af plejefa-milier i Socialtilsyn Hovedstadens portefølje, svarer det til, at der i 2024 er truffet afgørelse om sanktion eller ophør af godkendelse for 1 pct. af plejefamilierne. Når andelen ikke er hø-jere, skyldes det blandt andet, at socialtilsynet via dialog med plejefamilierne meget ofte lyk-kes med at støtte plejefamilier med lav kvalitet i at få højnet kvaliteten, inden sanktioner bliver relevante – eller at plejefamilierne ophører af egen drift, når de kan mærke, at overskuddet eller rammerne ikke længere er der til at være plejefamilie.

Inddragelse af børn i pleje

Den 1. januar 2024 trådte barnets lov i kraft. Barnets lov betoner, at børn og unge har ret til at blive hørt og inddraget i sager, der vedrører dem. I 2024 har vi haft en særlig opmærksom-hed på, om plejefamilierne i vores tilsynsom-råde har orienteret sig om indholdet i barnets lov, og på hvordan de arbejder med at imøde-komme og understøtte børnenes styrkede ret til inddragelse.

Generelt er det vores opfattelse, at langt de fleste plejefamilier er rigtig gode til at inddrage børnene i plejefamiliens hverdag og i beslut-ninger, som vedrører børnene. Vi ser dog ind-mellem plejefamilier, som ikke helt lykkes med at inddrage børnene relevant, eller som har vanskeligt ved at tale med børnene om de ting, der udfordrer eller er sårbare for børnene. Vi ser også plejefamilier, som ikke lykkes med at få forberedt børnene godt nok til socialtilsy-nets besøg. Det kan for eksempel skyldes et velment ønske om at skærme børnene fra kontakten med fagpersoner, men kan få den uheldige konsekvens, at børnene oplever be-søget som utrygt eller som noget, der ikke an-går dem.

Børn og unge i pleje har ret til:

- At blive hørt, respekteret og anerkendt som person og som en del af plejefamilien.
- At blive inddraget i og have indflydelse på hverdagen i plejefamilien.
- At have samvær med deres familie og netværk.
- At blive hørt og inddraget i egen sag.
- At have en bisidder med til møder med børne- og ungerådgiver eller med andre myndigheder.
- At klage over afgørelser i egen sag, hvis barnet eller de unge er fyldt 10 år.
- At anmode om at blive permanent anbragt uden for hjemmet, hvis barnet eller den unge er fyldt 10 år.
- At sige nej til samvær med deres forældre i en periode.

Helbred og diagnoser hos plejeforældre

Plejefamilier rammes naturligvis af sygdom og andre helbredsmæssige udfordringer i samme grad som resten af befolkningen. Og det er der som udgangspunkt ikke noget problematisk i, set fra et tilsynsfagligt perspektiv. Men der, hvor alvorlig fysisk eller psykisk sygdom hos plejeforældrene påvirker det generelle overskud i plejefamilien over længere tid, kan det få en betydning for kvaliteten i plejefamiliens indsats og dermed for barnets trivsel i plejefamilien. I 2024 har vi set et relativt højt antal plejefamilier, hvor helbredsmæssige forhold hos en eller begge plejeforældre har påvirket familiestrukturen og det generelle overskud i plejefamilien i en sådan grad, at det har haft en negativ indflydelse på kvaliteten i plejefamiliens indsats. Det er vores erfaring, at det kan være vanskeligt for den syge at restituere i hjemmet, fordi der er fokus på barnet i pleje, på samværet med børnenes forældre osv.

En af de samfundstendenser, vi ser afspejlet på plejefamilieområdet, er det stigende antal voksne, som bliver udredt og diagnosticeret med for eksempel ADHD eller autismespektrumforstyrrelse. Både blandt eksisterende plejefamilier og blandt familier, som ansøger om godkendelse som plejefamilie, ser vi flere plejeforældre med psykiatriske diagnoser. Psykiatriske diagnoser er ikke et problem i sig selv. Hvorvidt det giver anledning bekymring for kvaliteten i plejefamiliens indsats afhænger helt af den enkelte plejeforælders funktionsniveau og håndtering af de udfordringer, der kan følge af diagnosen. Generelt er det vores erfaring, at det kan være problematisk, hvis plejeforælderen er relativt ny-diagnosticeret og derfor fortsat er i en proces med at forstå og forholde sig til diagnosen og eventuelle behandlings- eller støttebehov.

Plejefamiliens egne børn

Plejefamiliens egne børn er en vigtig del af plejefamiliens samlede familiestruktur. Derfor har børnenes trivsel og udvikling naturligvis også indflydelse på dynamikken i plejefamilien. Vi ser indimellem plejefamilier, hvor mistrivsel eller adfærdsmæssige udfordringer hos plejefamiliens egne børn influerer negativt på familiedynamikken. Det kan for eksempel skyldes psykiatriske diagnoser hos børnene og kan give sig udslag i skolevægring eller andre reaktioner, som stiller øgede krav til plejeforældrenes forældreopgave over for egne børn.

Ligesom det er tilfældet med helbredsmæssige udfordringer og diagnoser hos plejeforældrene selv, ser vi også indimellem, at mistrivselssproblematikker og adfærdsmæssige udfordringer hos plejefamiliens egne børn påvirker det generelle overskud i plejefamilien i en grad, så det får negativ indflydelse på kvaliteten i plejefamiliens indsats.

Ansøgninger om godkendelse som plejefamilie

Det er krævende opgave at løse opgaven med at varetage omsorgen for et barn i en udsat position. Derfor stilles der naturligvis en række krav, som familier, der ansøger om godkendelse som pleje- eller støttefamilie, skal opfylde.

I 2024 har vi afsluttet sagsbehandlingen af 79 ansøgninger om godkendelse som plejefamilie. Heraf har vi godkendt 46 nye plejefamilier, mens vi har givet afslag på tre ansøgninger.

30 ansøgere har valgt selv at trække deres ansøgning tilbage undervejs i godkendelsesprocessen. I 2024 var nogle af de hyppigste årsager til, at ansøgere valgte at tilbagetrække deres ansøgning, helbredsproblemer og begrænset overskud i familien, udfordringer i forhold til familiestrukturen og -dynamikken i familien samt mangelfulde fysiske rammer. Når ansøgere vælger at tilbagetrække deres ansøgning, sker det ofte efter vejledning fra socialtilsynet. Ofte vil vi relativt tidligt i ansøgningsprocessen kunne vurdere, om plejefamilien forventes at kunne leve op til de krav, der stilles i forbindelse med godkendelse.

Informationsmøder for kommende pleje- og støttefamilier

Socialtilsyn Hovedstaden afholder månedlige informationsmøder for familier, som overvejer at ansøge om godkendelse som pleje- eller støttefamilie.

På informationsmøderne informerer vi om:

- Hvad vi lægger vægt på hos en familie, der ønsker at blive godkendt som pleje- eller støttefamilie.
- Godkendelsesprocessen, herunder den kvalitetsmodel, som vi vurderer kommende plejefamilier ud fra.

Tilmelding til i et informationsmøde sker via Socialtilsyn Hovedstadens hjemmeside:

<https://socialtilsyn.frederiksberg.dk/plejefamilier/bliv-godkendt-som-ny-plejefamilie>

Anbefalinger til godkendte plejefamilier

På baggrund af den nye lovgivning på børne- og ungeområdet samt de tendenser, vi har set på plejefamilieområdet i 2024 og foregående år, anbefaler vi plejefamilierne:

- At sætte sig ind i de dele af barnets lov, som har betydning for plejeopgaven.
- At være opmærksom på deres forpligtelse til at inddrage barnet i plejefamiliens hverdag og i beslutninger, som vedrører barnet, og opsøge viden om metoder til inddragelse af barnet.
- At forberede og støtte barnet før, under og efter socialtilsynets tilsynsbesøg.
- At understøtte barnets kontakt til børne- og ungerådgiver og andre myndigheds-personer.
- At være opmærksom på egne børns trivsel og indflydelse på familiens dynamik.
- At orientere kommunen og socialtilsynet om eventuelle helbreds- eller trivselsmæssige udfordringer hos plejeforældrene eller plejefamiliens egne børn.
- At benytte tilbud om supervision fra kommunen – og sætte fokus på håndtering af eventuelle helbreds- eller trivselsmæssige udfordringer i plejefamilien her.

Anbefalinger til kommende plejefamilier

På baggrund af vores dialog med ansøgere i 2024 og foregående år anbefaler vi nye ansøgere:

- At sætte sig grundigt ind i kravene til godkendelse som plejefamilie.
- At deltage i vores informationsmøder for kommende plejefamilier.
- At overveje, om familien samlet set har det overskud, der skal til, for at kunne påtage sig opgaven som plejefamilie.

Den socialfaglige kvalitet i tilbuddene

Ved udgangen af 2024 førte Socialtilsyn Hovedstaden tilsyn med 573 tilbud på børne-, unge- og voksenområdet, herunder bo- og støtteophold til børn og unge anbragt på i børne- og ungehjem, midlertidige og varige botilbud til voksne med handicap og psykiske lidelser, misbrugsbehandlingstilbud, krisecentre og herberger. Det er disse tilbud – samt de tilbud, der eventuelt er ophørt eller har skiftet socialtilsyn i 2024 – der er genstand for overvejelserne om kvaliteten herunder.

På baggrund af ny lovgivning og de tendenser, vi har set blandt tilbuddene i vores tilsynsområde i 2024, retter vi særligt fokus på følgende emner på tilbudsområdet:

- Den generelle kvalitet i tilbuddene
- Rekrutteringsudfordringer
- Nye regler om magtanvendelser
- Krav til bestyrelser i private tilbud
- Ansøgninger om godkendelse som socialt tilbud
- Indsatser i ikke-godkendte tilbud

Den generelle kvalitet i tilbuddene

Socialtilsyn Hovedstaden vurderer overordnet, at kvaliteten er høj i tilbuddene i vores tilbudsportefølje. Tilbuddene anvender generelt metoder og tilgange, der matcher børnenes, de unges og de voksne borgeres behov. Vi vurderer, at både børn, unge og voksne borgere som oftest trives i tilbuddene, og vi ser

mange tilbud, som gør en imponerende indsats for at understøtte borgernes behov. Vores vurdering af en generelt høj kvalitet i tilbuddenes indsatser gør sig gældende på tværs af de forskellige tilbudstyper og målgrupper.

Gennemsnitsbedømmelserne i tabel 3 understøtter billedet af en generelt høj kvalitet på tilbudsområdet. Gennemsnitsbedømmelsen var 4 eller højere inden for alle syv temaer i kvalitetsmodellen på tilbudsområdet i 2024.

Tabel 3. Gennemsnitsbedømmelser på tilbudsområdet i 2022 til 2024 fordelt på de syv temaer i kvalitetsmodellen

	Uddannelse og beskæftigelse	Selvstændighed og relationer	Målgruppe, metoder og resultater	Sundhed og trivsel	Organisation og ledelse	Kompetencer	Fysiske rammer
2022	4,1	4,4	4,2	4,4	4,1	4,3	4,3
2023	4,0	4,4	4,1	4,4	4,0	4,3	4,3
2024	4,0	4,4	4,1	4,4	4,0	4,2	4,3

Sanktioner i 2024

I 2024 har Socialtilsyn Hovedstaden truffet 12 afgørelser om skærpet tilsyn med tilbud. Det er det højeste antal skærpede tilsyn på tilbudsområdet i Socialtilsyn Hovedstadens levetid.

Der er desuden udstedt 12 påbud til tilbud i 2024. I enkelte tilfælde er der udstedt mere end ét påbud i samme afgørelse. Årsagerne til påbuddene var primært kvalitetsmangler inden for temaerne *Organisation og ledelse* samt *Kompetencer*.

I 2024 har vi endvidere truffet afgørelse om at tilbagekalde godkendelsen for fem tilbuds vedkommende. Overordnet var afgørelserne om tilbagekaldelse af godkendelsen begrundet i lav økonomisk kvalitet i tilbuddet, høj personalegennemstrømning, en høj andel ufaglærte medarbejdere og utilstrækkelig ledelse. I alle tilbuddene var udfordringerne så store, at det vurderedes at påvirke borgernes trivsel.

De i alt 26 afgørelser om påbud, skærpet tilsyn eller tilbagekaldelse af godkendelse fordeler sig på 19 tilbud. Sammenholdt med antallet af

tilbud i Socialtilsyn Hovedstadens tilbudsportefølje, svarer det til, at der i 2024 er truffet afgørelse om sanktion eller tilbagekaldelse af godkendelse i 3,3 pct. af tilbuddene. Når andelen ikke er højere, skyldes det blandt andet, at socialtilsynet via dialog med tilbuddene ofte lykkes med at støtte tilbud med lav kvalitet i at få højnet kvaliteten, inden sanktioner bliver relevante – eller at tilbuddene af egen drift vælger at ophøre.

Rekrutteringsudfordringer i tilbuddene

I de seneste årsrapporter om Socialtilsyn Hovedstadens virksomhed har vi beskrevet de stigende rekrutteringsudfordringer i de sociale tilbud. I 2024 er tendensen fortsat – mange tilbud oplever, at det er vanskeligt at tiltrække og fastholde kvalificerede medarbejdere.

Rekrutteringsudfordringerne ses blandt andet afspejlet i begrundelserne for flere af de skærpede tilsyn, som vi har iværksat på tilbudsområdet i 2024 og i karakteren af de påbud, vi har udstedt. Mange af de tilbud, som underlægges sanktion, er prægede af en høj personaleudskiftning, manglende stabilitet i tilbuddets le-

delse og medarbejdergruppe og et utilstrækkeligt kompetenceniveau blandt medarbejderne, og det er generelt vores erfaring, at tilbud, som er udfordrede på disse områder, også ofte oplever store rekrutteringsudfordringer. Det har naturligvis konsekvenser for de børn, unge og voksne borgere, som opholder sig i tilbuddene – blandt andet i form af utilstrækkelig kontakt med kompetent personale og manglende faglighed og kontinuitet i de pædagogiske og behandlingsmæssige indsatser, de modtager.

Som følge af deres rekrutteringsudfordringer benytter nogle tilbud sig af ikke-fastansatte medarbejdere i relativt stort omfang. En udstrakt brug af ikke-fastansatte medarbejdere kan vanskeliggøre, at der arbejdes ud fra en fælles faglig tilgang, og at borgerne møder kendte ansigter, som de er trygge ved. En udstrakt brug af ikke-fastansatte medarbejdere stiller derfor også store krav til tilbudsledelsens evne til at sikre en hensigtsmæssig brug af ikke-fastansatte medarbejdere, herunder gode procedurer for modtagelse og oplæring af nye ikke-fastansatte medarbejdere.

Generelt har god ledelse, der sætter faglig retning og er i stand til at sikre et godt fagligt miljø i tilbuddet efter vores vurdering de bedste forudsætninger for at kunne fastholde og rekruttere kompetent personale. Det fordrer viden og erfaring om den målgruppe, tilbuddet henvender sig til, men også viden om og erfaring med personaleledelse og samarbejde med relevante myndigheder og samarbejdspartnere.

Implementering af nye regler om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten

Den 1. juli 2024 trådte en række ændringer af magtanvendelsesreglerne på henholdsvis børne-/unge- og voksenområdet i kraft. Ændringerne på børneområdet skal sikre, at personalet på børne- og ungehjem har de rette redskaber til at varetage den daglige omsorg for de anbragte børn og unge, herunder at kunne anvende magt, når det er nødvendigt. Ændringerne omfatter blandt andet, at personalet nu har mulighed for at fratage alkohol og euforiserende stoffer fra anbragte børn og unge, samt at tilbudsledelsen i visse situationer midlertidigt kan inddrage barnets eller den unges mobiltelefon.⁷

Ændringerne på voksenområdet skal sikre, at personalet på blandt andet botilbud har de rette rammer til at drage omsorg for borgere, der ikke kan tage vare på sig selv eller overskue konsekvenserne af deres egne handlinger. Ændringerne omfatter blandt andet mulighed for, at personalet kan afværge konflikter ved at placere sig fysisk mellem en person, der udviser grænseoverskridende eller konfliktskabende adfærd, og andre personer. Derudover er betingelserne for fastholdelse blevet justeret. Tidligere var det kun tilladt at fastholde en person, hvis der var direkte fare for personskade. Nu er det også muligt at fastholde en person, der udviser meget grænseoverskridende eller konfliktskabende adfærd.⁸

Der er desuden indført ændrede krav til tilbuddenes indberetningsopgave, som betyder, at tilbud ikke længere skal registrere og indbe-

⁷ Lov om voksenansvar, LBK nr. 1006 af 30/08/2024.

⁸ Bekendtgørelse om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne samt om særlige sikkerhedsforanstaltninger for voksne og modtagepligt i boformer efter lov om social service, BEK nr 1411 af 05/12/2024

rette alle forhåndsgodkendte indgreb ved udgangen af den måned, de har fundet sted. Derimod skal de indberette et skøn for antal indgreb i perioden, når afgørelsen fra kommunen til at foretage forhåndsgodkendte magtanvendelser udløber. Som led i vores funktion som tilsynsmyndighed modtager socialtilsynet løbende tilbuddenes indberetninger om magtanvendelser eller andre indgreb i borgernes selvbestemmelsesret. Det samlede antal indberettede magtanvendelser er som følge af de ændrede krav til indberetninger faldet med 32 pct. fra 2023 til 2024.

Det ligger ikke inden for socialtilsynets myndighedsopgave at vurdere, hvorvidt de enkelte magtanvendelser er lovlige eller ulovlige. Men vi kan lade oplysninger om magtanvendelser og andre indgreb i selvbestemmelsesretten indgå i den samlede vurdering af tilbuddets generelle kvalitet, herunder i vurderingen af tilbuddets pædagogiske praksis og personalekompetencer.

Nye skemaer til indberetning af magtanvendelse på voksenområdet

Bemærk, at der pr. 1. januar 2025 er indført nye skemaer til indberetning af magtanvendelser på voksenområdet. Skemaerne kan findes på Social- og Boligstyrelsens hjemmeside: <https://www.sbst.dk/tvaergaende-omraeder/magtanvendelse/skemaer-til-indberetning>

Det er vores indtryk, at langt de fleste af tilbuddene i vores portefølje er godt i gang med at implementere det nye regelsæt. Da der er tale om relativt omfattende ændringer – og da visse ændringer først har fået virkning fra 1. januar 2025 – er tilbuddene naturligvis ikke i mål med implementeringsarbejdet endnu. Vi

ser frem til at følge tilbuddenes arbejde med at implementere de nye regler og forvalte de øgede beføjelser, der følger af reglerne, i løbet af 2025.

Krav til bestyrelser i private tilbud

Med en ændring af lov om socialtilsyn i 2022 blev der indført krav til bestyrelsessammensætningen i private tilbud. Blandt andet stilles der krav om, at flertallet af bestyrelsens medlemmer skal være uafhængige af tilbuddets leder, og at tilbuddets medarbejdere skal være repræsenteret med mindst ét medlem i bestyrelsen, som vælges af og blandt tilbuddets medarbejdere. De private tilbud skulle have opfyldt kravene til bestyrelsessammensætningen senest d. 1. januar 2025.

Vi kan se, at langt de fleste private tilbud i vores portefølje har implementeret den nye lovgivning og dermed opfylder kravene til bestyrelsessammensætning. Kun meget få tilbud er endnu ikke i mål med at opfylde alle krav. I 2025 har vi et særligt fokus på tilbuddenes bestyrelsessammensætning i vores tilsyn med private tilbud.

Ansøgninger om godkendelse som socialt tilbud

Sociale tilbud, som ønsker at indgå i den kommunale forsyning, skal være godkendt af socialtilsynet. I forbindelse med godkendelse skal det enkelte tilbud sandsynliggøre, at det kan leve op til en række krav, som blandt andet vedrører tilbuddets målgruppeafgrænsning, metodeafgrænsning, faglige kompetencer, fysiske rammer, ledelseskompetencer og økonomiske forhold.

I 2024 har vi færdigbehandlet 40 ansøgninger om godkendelse som socialt tilbud. Heraf har vi godkendt 26 nye tilbud, mens vi har givet afslag på to ansøgninger.

12 ansøgere valgte selv at trække deres ansøgning tilbage undervejs i godkendelsesprocessen. Når ansøgere vælger selv at tilbage-trække deres ansøgning, skyldes det ofte udfordringer med at få de nødvendige godkendelser fra beliggenhedskommunen eller problemer med at finde egnede fysiske rammer til tilbuddet.

Når vi giver afslag på ansøgninger om godkendelse af sociale tilbud skyldes det ofte, at tilbuddet ikke har formået at sandsynliggøre, at tilbuddet vil opnå fornøden organisatorisk og ledelsesmæssig kvalitet til at sikre en hensigtsmæssig opstart og drift af tilbuddet. Det kan også skyldes, at tilbuddets fysiske rammer eller økonomiske forhold ikke vurderes at kunne understøtte målgruppens behov og indsatsens formål tilstrækkeligt.

Socialtilsyn Hovedstaden får mange henvendelser fra personer, som overvejer at opstarte sociale tilbud. Vi ser stor variation i, hvor langt de enkelte er i den proces, det er at gå fra overvejelser til at gå i gang med de aktiviteter, der er forbundet med en ansøgning om godkendelse. I 2024 har vi arbejdet med at sikre mere tilgængelig information til ansøgere via en opdatering af vores hjemmeside. Fra januar 2025 har vi desuden indført månedlige informationsmøder for ansøgere.

Indsatser i ikke-godkendte tilbud

Kommunerne kan indimellem have brug for at anbringe et barn/ung eller indskrive en voksen hurtigere, end de kan finde et relevant godkendt tilbud med en ledig plads. I de tilfælde har kommunerne mulighed for at benytte ikke-godkendte tilbud i en midlertidig periode på op til tre uger, hvis der er et akut behov for at finde

Informationsmøder for kommende tilbud

Socialtilsyn Hovedstaden afholder månedlige informationsmøder for ansøgere, som ønsker godkendelse som socialt tilbud.

På informationsmøderne informerer vi om:

- Hvordan en typisk godkendelsesproces forløber
- Hvad der kræves af ansøgere, som ønsker godkendelse som socialt tilbud

Tilmelding til i et informationsmøde sker via Socialtilsyn Hovedstadens hjemmeside: <https://socialtilsyn.frederiksberg.dk/tilbud/bliv-godkendt-som-nyt-tilbud>

et tilbud til en borger, og der ikke kan findes et egnet godkendt tilbud. I disse tilfælde skal socialtilsynet orienteres om kommunens brug af akutbestemmelsen. Kommunen kan herefter ansøge socialtilsynet om at godkende anvendelsen af det ikke-godkendte tilbud i yderligere tre uger.⁹

I 2024 har Socialtilsyn Hovedstaden i syv tilfælde modtaget en orientering fra en kommune vedr. brug af akutbestemmelsen og er i et tilfælde blevet anmodet om at godkende en forlængelse af anbringelsen i yderligere tre uger.

Socialtilsyn Hovedstaden bliver fra tid til anden opmærksom på ikke-godkendte tilbud, som har børn, unge eller voksne borgere indskrevet på døgnophold, uden at vi er blevet orienteret herom – eksempelvis via whistleblows, henvendelser fra kommuner eller dialog med andre tilbud. Vores opgave er at godkende tilbud efter ansøgning fra tilbuddene, og det beror derfor på tilfældigheder, når vi støder på til-

⁹ Lov om social service § 4, stk. 4, og barnets lov § 12, stk. 3.

fælde, hvor borgere er visiteret til ikke-godkendte tilbud eller pladser, hvor de bor i kortere eller længere perioder uden at det klart, hvorvidt nogen fører tilsyn med driften af stedet.

Hvis vi bliver bekendte med, at der er borgere indskrevet i et tilbud (herunder midlertidige fysiske rammer med støtte), som ikke er godkendt af socialtilsynet, men som vi har en formodning om burde være godkendt, jf. lov om socialtilsyn, retter vi henvendelse til tilbuddet eller virksomheden, og oplyser dem om reglerne. Det samme gør vi til de kommuner, som har placeret borgere i tilbuddet, i det omfang vi kender til de konkrete kommuner.

Socialtilsynet har ikke beføjelser eller sanktionsmuligheder i forhold til ikke-godkendte tilbud eller de visiterende kommuner. Det er således den enkelte kommunes ansvar at sikre sig, at de tilbud eller virksomheder, som de visiterer borgere til, har den fornødne godkendelse fra socialtilsynet.

Anbefalinger til godkendte tilbud

På baggrund af ny lovgivning i 2024 samt de tendenser, vi har set på tilbudsområdet i 2024 og foregående år, anbefaler vi tilbuddene:

- At sikre en stabil og nærværende ledelse med relevante socialfaglige, organisatoriske og ledelsesfaglige kompetencer og erfaring.
- At arbejde målrettet med deres rekrutterings- og kompetenceudviklingsstrategier, så der sikres et vedvarende fokus på rekruttering og opkvalificering af tilbuddets medarbejdere.

- At sikre en hensigtsmæssig brug af ikke-fastansatte medarbejdere, herunder gode procedurer for modtagelse og oplæring af nye ikke-fastansatte medarbejdere.
- At sikre, at alle medarbejdere i tilbuddet – herunder også ikke-fastansatte medarbejdere – har kendskab til ændringerne i reglerne om magtanvendelse.
- At sikre, at tilbuddets bestyrelsessammensætning lever op til kravene i lov om socialtilsyn, hvis der er tale om et privat tilbud.

Anbefalinger til tilbud, som ønsker godkendelse

På baggrund af vores dialog med ansøgere i 2024 og foregående år anbefaler vi nye ansøgere, herunder ikke-godkendte tilbud, som ønsker at indgå i den kommunale forsyning:

- At orientere sig om reglerne om godkendelse og om Socialtilsyn Hovedstadens godkendelsesproces på vores hjemmeside.
- At deltage i vores informationsmøder om godkendelse af nye tilbud.
- At sætte sig grundigt ind i kravene til godkendelse (herunder særligt kravene til tilbuddets organisatoriske, kompetencemæssige og økonomiske forhold samt til de fysiske rammer) inden ansøgning indsendes på Tilbudsportalen.
- At sikre sig, at de nødvendige godkendelser fra beliggenhedskommunen og andre myndigheder er indhentet, inden ansøgning indsendes på Tilbudsportalen.
- At undersøge efterspørgslen efter døgnpladser i den pågældende tilbudstype og til den målgruppe, som tilbuddet henvender sig til.

Den økonomiske kvalitet i tilbuddene

Socialtilsynet skal ikke blot vurdere de sociale tilbuds socialfaglige kvalitet men også deres økonomiske kvalitet. Der skal ikke i disse vurderinger gives kvalitetsscorer, og socialtilsynet beskriver derfor udelukkende kvaliteten med prosatekst med afsæt i følgende tre kriterier:

- Om tilbuddet er økonomisk bæredygtigt
- Om tilbuddets økonomi giver mulighed for den fornødne kvalitet i tilbuddet i forhold til prisen og tilbuddets målgruppe
- Om der er gennemsigtighed i tilbuddets økonomi.

Socialtilsynet baserer vurderingen af det enkelte tilbuds økonomiske kvalitet på oplysninger i tilbuddets årsbudget, nøgletal fra tilbuddets årsrapport på Tilbudsportalen samt for de private tilbuds vedkommende årsregnskaber og revisionspåtegning.

Som led i det økonomiske tilsyn sammenholder vi tilbuddets økonomiske forhold med den socialfaglige vurdering af tilbuddets kvalitet med henblik på at vurdere, om der er sammenhæng imellem tilbuddets pris og kvalitet. Hvis vi vurderer, at tilbuddet er uforholdsmæssigt dyrt, skal vi skrive det i den del af tilsynsrapporten, som offentliggøres på Tilbudsportalen.

Generelt er den økonomiske kvalitet i både de offentlige og de private tilbud høj. Vi ser kun sjældent tilbud, som ikke er økonomisk bæredygtige, og i langt de fleste tilbud giver tilbuddets økonomi mulighed for den fornødne kvalitet i forhold til prisen og tilbuddets målgruppe. De fleste tilbud lever også op til kravet om, at der skal være gennemsigtighed i deres økonomi.

Indimellem ser vi dog tilbud med lav økonomisk kvalitet. Der er typisk tale om, at tilbuddets økonomi afspejler manglende sammenhæng imellem pris og kvalitet samt en ikke-ansvarlig forvaltning af offentlige midler.

I 2024 har Socialtilsyn Hovedstaden i 11 tilfælde truffet afgørelse om sanktion i form af påbud, skærpet tilsyn eller ophør af godkendelse, hvor begrundelsen (eller en del af begrundelsen) for sanktionen var lav kvalitet i tilbuddets økonomi. Det er det højeste antal sanktioner omhandlende mangelfuld økonomisk kvalitet i Socialtilsyn Hovedstadens levetid. Vi har desuden truffet afgørelse om ikke at godkende en række tilbuds årsbudget.

Derudover har vi varslet påtænkte afgørelser om sanktioner omhandlende mangelfuld økonomisk kvalitet i et relativt højt antal sager, sammenholdt med tidligere år. I disse tilfælde har vi haft en skærpet dialog med tilbuddene, som alle har formået at rette tilstrækkeligt op på de kvalitetsmæssige mangler.

Det relativt høje antal sanktioner og påtænkte afgørelser om sanktion vedrørende tilbuddenes økonomi i 2024 skyldes blandt andet den styrkelse af det økonomiske tilsyn, som fulgte af ændringerne i lov om socialtilsyn i 2022, samt en mere effektiv og systematisk brug af data i Socialtilsyn Hovedstaden. Begge dele har styrket vores muligheder for at opdage og

reagere på kvalitetsudfordringer i tilbuddenes økonomi.

Socialtilsynet skal som nævnt bemærke det i tilsynsrapporten, hvis vi vurderer, at et tilbud er uforholdsmæssigt dyrt sammenholdt med tilbuddets kvalitet. Data udtrukket 03.02.25 viser, at Socialtilsyn Hovedstaden på daværende tidspunkt havde bemærket, at et tilbud var uforholdsmæssigt dyrt i 22 tilfælde. Det svarer til, at ca. 3,8 pct. af tilbuddene i Socialtilsyn Hovedstadens portefølje var vurderet uforholdsmæssigt dyre sammenholdt med tilbuddenes kvalitet. Vurderingerne beror blandt andet på, at tilbuddene har haft væsentligt højere omkostninger til lederlønninger, ejendomsomkostninger og/eller overskudsgrader end sammenlignelige tilbud. En vurdering af, at et tilbud er uforholdsmæssigt dyrt, beror altid på en konkret vurdering og baserer sig på en række økonomiske parametre.

Indsendelse af budgetter og regnskaber

Alle tilbud skal én gang årligt indsende et budget på Tilbudsportalen, som socialtilsynet skal godkende. Private tilbud skal desuden indsende årsregnskab og revisionspåtegning til socialtilsynet til orientering.

Hvert år er der tilbud, der ikke efterlever indberetningsfristen for indsendelse af budgetter eller regnskaber/nøgletal. Vi indgår i første omgang i dialog med disse tilbud, men det skal understreges, at manglende overholdelse af § 12 i lov om socialtilsyn, som vedrører tilbuddenes forpligtelse til at levere relevante oplysninger om tilbuddet til socialtilsynet, kan føre til sanktioner og i yderste konsekvens tilbagekaldelse af godkendelsen til at drive tilbud.

78 pct. af de private tilbud afleverede 2025-budgettet inden for fristen for private tilbud (1.

oktober 2024), mens 56 pct. af de offentlige tilbud, inklusive tilbud med driftsoverenskomst,

afleverede 2025-budgettet inden for fristen for offentlige tilbud (15. november 2024).

Tabel 4. Andelen af 2024- og 2025-budgetter indsendt til socialtilsynet inden for de oplyste datoer

	2024-budgetter			2025-budgetter		
	01-10-2023	15-11-2023	31-12-2023	01-10-2024	15-11-2024	31-12-2024
Offentlige tilbud og private tilbud med driftsoverenskomst	0 %	62 %	93 %	1%	56%	97%
Private tilbud	62 %	93 %	100 %	78%	95%	98%

Mange af de tilbud, som ikke overholder fristen for indsendelse af budget, indsender budgettet i dagene umiddelbart efter fristen. Det kan blandt andet skyldes, at de oplever udfordringer med at få indsendt budgettet korrekt på Tilbudsportalen. I mange tilfælde når vi derfor ikke at opstarte vores rykkerprocedure, fordi tilbuddene får indsendt budgettet af egen drift kort tid efter fristen.

Anbefalinger til tilbud og driftsherrer

På baggrund af de tendenser, vi har set i 2024 og foregående år med hensyn til den økonomiske kvalitet i tilbuddene, anbefaler vi tilbud og driftsherrer:

- At orientere sig i budgetskemaets guide til udfyldelse af budgetposter. Det korrekte budgetskema til indberetning af budget kan findes på Tilbudsportalen og på vores hjemmeside.
- At orientere sig om reglerne i takstfinansieringsbekendtgørelsen, herunder reglerne om indregning af over-/underskud i budgettet.

- For de private tilbuds vedkommende: at stille krav til revisor om at orientere sig i gældende lovgivning og SOR 7 - *Standard for offentlig revision nr. 7*, herunder krav til at revisor udfylder budgetskemaets koncernnote korrekt.

Tilsyn med plejefamiliernes økonomi

Plejefamilier er ikke omfattet af de samme formelle økonomiske krav, som er nævnt ovenfor. Der er dog også en økonomisk dimension i godkendelsen af og tilsynet med plejefamilier, som skal sikre, at plejefamilierne har økonomiske ressourcer til at sikre en stabil anbringelse for plejebørnene.

Hovedparten af plejefamilierne i Socialtilsyn Hovedstadens portefølje har de fornødne økonomiske ressourcer til at sikre en stabil opvækst for plejebarnet.

DEL 2: Faglige fokusområder i 2024

Kapitel 4. Specialistfunktionen vedr. tilbud der indgår i koncerner eller koncernlignende konstruktioner

I 2022 blev der indført fire nye specialistfunktioner i socialtilsynene. Socialtilsyn Hovedstaden varetager specialistfunktionen vedrørende tilsynet med tilbud, der indgår i en koncern eller en koncernlignende konstruktion, i samarbejde med Socialtilsyn Midt.

I 2024 har vi sammen med Socialtilsyn Midt arbejdet med at præcisere, hvad vores fælles specialistfunktion indebærer, og hvilke krav det stiller til os som socialtilsyn. Overordnet opfatter vi specialistfunktionen som en opgave, der fordrer, at vi sammen opbygger viden om koncerntilbuddene og i fællesskab sikrer en ensartet og systematisk tilsynspraksis.

En forpligtelse til at opbygge viden

Af bemærkningerne til det lovforslag, som socialtilsynenes specialistfunktioner er et resultat af¹⁰, fremgår det, at der med specialistfunktionerne følger en forpligtelse til at opbygge specialistviden på det pågældende område. Det opfatter vi i Socialtilsyn Hovedstaden og Socialtilsyn Midt som en forpligtelse til at opbygge viden om de særlige forhold, der kendetegner sociale tilbud, der drives af koncerner og koncernlignende konstruktioner. Konkret drejer det sig blandt andet om koncernernes virksomheds- og tilbudsstruktur, om koncernforholdenes betydning for tilbuddenes organisering og om karakteren af den interne samhandel, der foregår i koncernerne. Og så drejer det sig om på et overordnet niveau at følge med i, hvordan koncernlandskabet udvikler sig med

hensyn til blandt andet koncernernes/de koncernlignende konstruktioners volumen og vækst på det sociale tilbudsområde.

Vores tilgang til vidensopbygning er blandt andet at følge udviklingen i koncerntilbuddene datamæssigt. Det vil sige, at vi på baggrund af data, som vi i kraft af vores tilsynsforpligtelse i forvejen indsamler og opbevarer, kan belyse og dokumentere udviklingen i koncerntilbuddene på visse udvalgte parametre kvantitativt. Dét er vores opgørelser over udviklingen i koncernlandskabet på de følgende sider et eksempel på.

En ensartet og systematisk tilsynspraksis

Hovedparten af de sociale tilbud, som indgår i en koncern eller en koncernlignende konstruktion, indgår i små koncerner/koncernlignende konstruktioner, som kun driver et enkelt eller to sociale tilbud. Her udgør tilbuddenes koncernforhold kun sjældent en udfordring i tilsynsarbejdet. Men blandt tilbud, som drives af større koncerner/koncernlignende konstruktioner, kan koncernforholdet nogle gange gøre tilsynsopgaven med det enkelte koncerntilbud mere kompleks. Det kan eksempelvis være tilfældet, når ledelsesfunktioner deles mellem tilbudsleder og koncernledelse, når koncernansatte medarbejdere leverer faglige ydelser til tilbuddet, eller når koncernens bestyrelse varetager bestyrelsesfunktionen for tilbuddet.

I de tilfælde, hvor koncernforholdet bidrager til en øget kompleksitet i tilsynsopgaven, er det

¹⁰ Forslag til Lov om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service, Social- og Ældreministeriet, april 2021.

naturligvis væsentligt, at vi anlægger en ensartet tilgang til de forskellige problemstillinger. Derfor drøfter vi løbende de mest komplekse sager internt i Socialtilsyn Hovedstaden og med vores kolleger i Socialtilsyn Midt for at sikre en ensartet og systematisk tilsynspraksis.

Udvikling i koncernlandskabet

Ved udgangen af 2024 førte Socialtilsyn Hovedstaden tilsyn med 126 tilbud, som indgik i en koncern, og 70 tilbud, som indgik i en koncernlignende konstruktion. Fra februar 2023 til udgangen af 2024 er antallet af koncerntilbud i Socialtilsyn Hovedstadens portefølje øget med 20 tilbud, svarende til en stigning i antal koncerntilbud på 11 pct.

Tabel 5. Tilbud, som indgår i en koncern eller en koncernlignende konstruktion¹¹

	Primo 2023 ¹²	Primo 2024 ¹³	2024 ¹⁴
Tilbud, som indgår i en koncern	102	118	126
Tilbud, som indgår i en koncernlignende konstruktion	74	73	70
Samlet antal koncerntilbud	176	191	196

Når vi ser isoleret på Socialtilsyn Hovedstadens portefølje, udgjorde koncerntilbud 34 pct. af tilbudsporteføljen i 2024. Ser vi på tværs af landet og sammenholder det samlede antal sociale tilbud i Danmark, som er underlagt lov om socialtilsyn, med antallet af koncerntilbud i Socialtilsyn Hovedstaden og Socialtilsyn Midts porteføljer, kan vi se, at ca. 16 pct. af de sociale tilbud i Danmark ved årsskiftet 2023/2024 indgik i en koncern eller en koncernlignende konstruktion¹⁵.

De i alt 196 koncerntilbud i Socialtilsyn Hovedstadens portefølje fordelte sig på 56 koncerner og 28 koncernlignende konstruktioner. Mens antallet af koncernlignende konstruktioner har ligget stabilt i den periode, Socialtilsyn Hovedstaden har varetaget specialistfunktionen, er antallet af koncerner steget markant. Fra februar 2023 til udgangen af 2024 er 14 nye koncerner således kommet til.

Tabel 6. Koncerner/koncernlignende konstruktioner, som koncerntilbuddene i Socialtilsyn Hovedstadens tilbudsportefølje fordeler sig i

	Primo 2023	Primo 2024	2024
Koncerner	42	51	56
Koncernlignende konstruktioner	28	29	28
Samlet antal koncerner/koncernlignende konstruktioner	70	80	84

¹¹ Behandlings- og specialundervisningstilbud, som indgår i koncerner eller koncernlignende konstruktioner, er ikke medtaget.

¹² Pr. 02.02.23

¹³ Pr. 15.02.24

¹⁴ Pr. 31.12.24

¹⁵ Kilde: De fem socialtilsyns årsrapporter for 2023.

Der er som nævnt stor forskel på, hvor mange tilbud, der indgår i den enkelte koncern eller koncernlignende konstruktion. Mens der i en enkelt koncern indgår 20 tilbud og i en enkelt koncernlignende konstruktion indgår 14 tilbud,

driver langt de fleste koncerner og koncernlignende konstruktioner kun et enkelt eller to sociale tilbud. Stigningen fra februar 2023 til udgangen af 2024 i antallet af koncerner er således også sket blandt de mindre koncerner med et eller to tilbud.

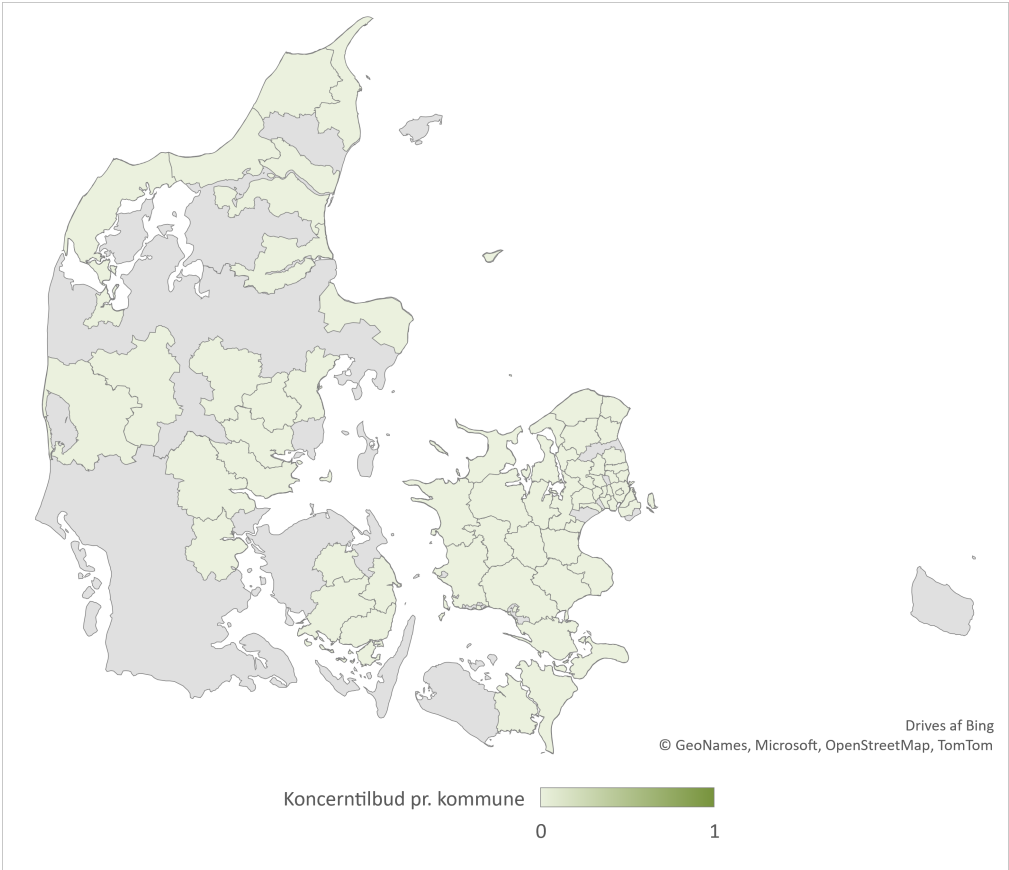
Tabel 7. Koncerner/koncernlignende konstruktioner opgjort efter antal tilbud. Tabellen viser antallet (og andelen) af koncerner/koncernlignende konstruktioner

	Primo 2023	Primo 2024	2024
Koncerner/koncernlignende kons. med 10 eller flere tilbud	3 (4 %)	3 (4 %)	3 (4 %)
Koncerner/koncernlignende kons. med 5 til 9 tilbud	4 (6 %)	4 (5 %)	3 (4 %)
Koncerner/koncernlignende kons. med 3 eller 4 tilbud	13 (19 %)	13 (16 %)	13 (15 %)
Koncerner/koncernlignende kons. med 1 eller 2 tilbud	50 (71 %)	60 (75 %)	65 (77 %)

Mange af de koncerner og koncernlignende konstruktioner, som driver flere tilbud, har placeret deres tilbud forskellige steder i landet. Det betyder, at der er en stor geografisk spred-

ning på de koncerntilbud, som Socialtilsyn Hovedstaden fører tilsyn med. Ved udgangen af 2024 førte Socialtilsyn Hovedstaden tilsyn med koncerntilbud i 60 ud af landets 98 kommuner.

Figur 7. Koncerntilbud i Socialtilsyn Hovedstadens portefølje fordelt på beliggenhedskommuner

Ser vi på tilbuddenes gennemsnitsscorer, kan vi konstatere, at der generelt ikke er noget, der indikerer hverken højere eller lavere kvalitet i

tilbud, som drives af koncerner eller koncernlignende konstruktioner.

Tabel 8. Gennemsnitsbedømmelser af hhv. alle tilbud og koncerntilbud i Socialtilsyn Hovedstadens portefølje primo marts 2025 fordelt på de syv temaer i kvalitetsmodellen

	Uddannelse og beskæftigelse	Selvstændighed og relationer	Målgruppe, metoder og resultater	Sundhed og trivsel	Organisation og ledelse	Kompetencer	Fysiske rammer
Alle tilbud	4,0	4,4	4,1	4,4	4,0	4,2	4,3
Koncerntilbud	3,9	4,4	4,2	4,4	4,1	4,2	4,3

Tilbud i de største koncerner og koncernlignende konstruktioner

Som led i opgaven med at opbygge viden om udviklingen i koncernlandskabet følger vi de største koncerner og koncernlignende konstruktioner i vores portefølje lidt tættere på udvalgte parametre. Det gør vi for at få indblik i udviklingen blandt koncerner/koncernlignende konstruktioner, hvor vi vurderer, at det enkelte tilbuds koncernforhold – i kraft af koncernens/den koncernlignende konstruktions volumen – har størst betydning.

Med udgangspunkt i fire kriterier¹⁶, har vi udpeget de største koncerner/koncernlignende konstruktioner i vores portefølje målt på antal tilbud, antal afdelinger, antal pladser og/eller

budgetteret omsætning. De i alt 14 koncerner/koncernlignende konstruktioner, som er udpeget ud fra disse kriterier, har som vist i nedenstående tabel en meget forskelligartet volumen alt efter om der ses på antal tilbud, antal afdelinger, antal pladser eller antal målgrupper, som koncernernes/de koncernlignendes tilbud samlet set er godkendt til. Det vil sige, at koncernernes/de koncernlignendes volumen ikke kun er defineret af antallet af tilbud – koncerner/koncerner med få tilbud kan godt have rigtig mange afdelinger og/eller et højt antal pladser. Vi kan desuden se, at det kun er få koncerner/koncernlignende som har specialiseret sig i særlige målgrupper.

Tabel 9. Variation i volumen målt på antal tilbud, afdelinger, pladser og målgrupper primo marts 2025

	Laveste antal	Højeste antal
Variation i antal godkendte tilbud pr. koncern/koncernlignende	1	20
Variation i antal afdelinger pr. koncern/koncernlignende	3	65
Variation i antal pladser pr. koncern/koncernlignende	70	382
Variation i antal målgrupper , som koncernen/den koncernlignendes tilbud samlet set er godkendt til	2	26

¹⁶ De største koncerner/koncernlignende konstruktioner er udpeget, fordi de falder inden for en eller flere af følgende kategorier: 1) Koncerner/koncernlignende konstruktioner med 4 eller flere tilbud; 2) De 10 koncerner/koncernlignende konstruktioner med det højeste antal afdelinger; 3) De 10 koncerner/koncernlignende konstruktioner med det højeste antal pladser; 4) De 10 koncerner/koncernlignende konstruktioner med den højeste realiserede omsætning.

Når vi ser på udviklingen i det samlede antal tilbud, som drives af de 14 største koncerner/koncernlignende konstruktioner fra primo

2023 til udgangen af 2024, kan vi se en tilvækst i antal tilbud på ni tilbud, svarende til en stigning på 10 pct.

Tabel 10. Udvikling i antallet af tilbud, som drives af de 14 største koncerner/koncernlignende konstruktioner

	Primo 2023	Primo 2024	2024
Samlet antal tilbud i de 14 største koncerner/koncernlignende konstruktioner	87	92	96

De største koncerner/koncernlignende konstruktioner har desuden øget deres budgetterede omsætning i relation til tilbudsdriften betragteligt i samme periode. Mens de 14 største koncerner/koncernlignende konstruktioner tilsammen budgetterede med en omsætning på knap 2.500 mio. kr. i budget 2023, budgetterede de samme koncerner/koncernlignende

konstruktioner tilsammen med en omsætning på knap 2.900 mio. kr. i budget 2025. Det svarer til en vækst i den samlede budgetterede omsætning på 15 pct. fra budget 2023 til budget 2025 blandt disse koncerner/koncernlignende konstruktioner.

Tabel 11. Udvikling i samlet budgetteret omsætning blandt de 14 største koncerner/koncernlignende konstruktioner

	Budget 2023	Budget 2025
Samlet budgetteret omsætning blandt de 14 største koncerner/koncernlignende konstruktioner (mio. kr.)	2495,9	2874,7

Samlet set viser vores opgørelser således en række tendenser med hensyn til udviklingen i koncernlandskabet fra primo 2023 til i dag:

- Lidt flere sociale tilbud drives af en koncern eller en koncernlignende konstruktion.
- Der ses generelt ikke indikationer på hverken højere eller lavere kvalitet i koncerntilbud.
- De største koncerner/koncernlignende konstruktioner er i vækst målt på antal tilbud og budgetteret omsætning.

Kapitel 5. Tilsyn med behandlings- og specialundervisningstilbud

Den 1. januar 2024 trådte *lov om behandlings- og specialundervisningstilbud til børn og unge*¹⁷ i kraft. Loven og dertilhørende *Bekendtgørelse om specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand og kvalitetsaftaler m.v. i behandlings- og specialundervisningstilbud og på børne- og ungehjem*¹⁸ vedrører reguleringen af de tilbud, der hidtil har været kendt som dagbehandlingstilbud.

Med den nye lov har kommunerne fået et samlet myndighedsansvar for behandlings- og specialundervisningstilbuddene. Det betyder, at den enkelte kommune skal godkende og føre tilsyn med alle offentlige og private behandlings- og specialundervisningstilbud, som er beliggende i kommunen.

Kvaliteten i behandlings- og specialundervisningstilbud vurderes ud fra temaerne:

1. Undervisningens organisering
2. Undervisningens tilrettelæggelse og indhold
3. Elevernes selvstændighed og relationer
4. Målgrupper, metoder og resultater
5. Organisation og ledelse
6. Kompetencer hos medarbejdere, der varetager henholdsvis specialundervisningen efter folkeskoleloven og pædagogisk støtte og behandling efter barnets lov
7. Økonomiske rammer
8. Fysiske rammer
9. Behandlings- og specialundervisningstilbuddets samarbejde med de relevante kommunale myndigheder

Tilsynet baserer sig på en kvalitetsaftale, som beliggenhedskommunen har indgået med det enkelte behandlings- og specialundervisningstilbud. I kvalitetsaftalen udspecificeres det, hvordan tilbuddet vil opfylde de kvalitetskriterier og -indikatorer, som alle behandlings- og specialundervisningstilbud skal leve op til.

Beliggenhedskommunerne varetager selv tilsynet med kvaliteten af tilbuddets specialundervisning, men er forpligtede til at indgå aftale med socialtilsynene om at føre fagligt tilsyn med kvaliteten af tilbuddets pædagogiske støtte og behandling.

Fælles ramme om tilsynsopgaven

I de fem socialtilsyn har vi samarbejdet tæt om at formulere en fælles ramme for tilsynet med behandlings- og specialundervisningstilbud for at sikre en ensartet tilsynspraksis på tværs af landet. Socialtilsyn Hovedstaden har haft en koordinerende rolle i dette samarbejde, som blandt andet har udmøntet sig i fælles principper for timeforbrug på tilsynsopgavens forskellige delelementer og for mængden og karakteren af de oplysninger, som skal indhentes fra tilbuddene som led i tilsynet.

I Socialtilsyn Hovedstaden har vi oplevet samarbejdet med de andre socialtilsyn som både konstruktivt og fagligt givende. Vi ser derfor frem til at fortætte samarbejdet i 2025, hvor vi blandt andet vil etablere et sparringsforum for tilsynskonsulenterne i de fem socialtilsyn og evaluere den fælles ramme for tilsynsopgaven.

¹⁷ Lov nr. 1532 af 12/12/2023.

¹⁸ BEK nr. 1646 af 12/12/2023.

Internt i Socialtilsyn Hovedstaden har vi også arbejdet med at ensarte vores tilsynspraksis på tilkøbsområdet. Det har vi blandt andet gjort ved at etablere et tilkøbsteam, som varetager tilsynet med alle tilbud, hvor der er indgået aftale om tilkøb af socialfagligt (og evt. økonomisk) tilsyn. Denne organisering har givet os et bedre grundlag for at vurdere kvaliteten af netop disse tilbudstyper, fordi der kan opbygges et større erfaringsgrundlag blandt tilsynskonsulenterne.

Samarbejde med beliggenhedskommunerne

Kommunernes forpligtelse til at indgå aftale med socialtilsynet trådte i kraft 1. juli 2024. Som nævnt i kapitel 1, havde vi ved udgangen af 2024 indgået aftale med 27 kommuner om tilsynet med de pågældende kommuners behandlings- og specialundervisningstilbud.

Mange kommuner har udvist stort engagement i forhold til at implementere den nye lov om behandlings- og specialundervisningstilbud til børn og unge. Vi kan dog konstatere, at en del kommuner ikke har været helt klar til at løfte opgaven med at indgå kvalitetsaftaler med tilbuddene og med at indgå aftale med socialtilsynet om tilsynsopgaven. På trods af mange henvendelser fra Socialtilsyn Hovedstaden har nogle kommuner været længe om at tage kontakt til os og levere de nødvendige oplysninger, herunder blandt andet de indgåede kvalitetsaftaler. Det skyldes blandt andet, at det for nogle kommuner har været en tidskrævende proces at få den nye tilsynsopgave placeret rent organisatorisk samt at få rekrutteret de medarbejdere, som skal løfte opgaven i kommunen.

Over for os giver kommunerne generelt udtryk for, at de er glade for det øgede fokus på tilbuddenes behandlingsindsatser, som den nye

lovgivning har ført med sig. Vi oplever derfor også stor velvilje blandt kommunerne i forhold til at få socialtilsynets blik på tilbuddenes faglige kvalitet.

Nogle kommuner har desuden efterspurgt samtilsyn med os med henblik på at kunne gennemføre fælles tilsynsaktiviteter og skabe mulighed for fælles refleksion over tilbuddenes kvalitet. Det vil vi gerne imødekomme, og vi vil derfor i 2025 afprøve samtilsyn omkring fælles aktiviteter i tilbuddene med kommunerne.

De første erfaringer med tilsynsopgaven

Kommunerne kan selv vælge, hvor hyppigt de ønsker tilsynet udført. Vi kan konstatere, at der er stor variation i kommunernes ønsker om tilsynsfrekvens. Mens en enkelt kommune ønsker tilsyn to gange årligt, ønsker andre tilsyn hvert andet eller tredje år. De fleste kommuner ønsker tilsyn hvert andet år.

På grund af den langtrukne aftaleproces med kommunerne, har det først været muligt at gennemføre de første tilsyn med behandlings- og specialundervisningstilbud i november 2024. Vi har derfor endnu ikke gjort os erfaringer nok til at kunne udtale os mere specifikt om kvaliteten i behandlings- og specialundervisningstilbuddene i vores tilsynsområde. Blandt de 14 tilbud, vi besøgte i 2024, har vi generelt set en god kvalitet i indsatserne. Til trods for stor variation i elevernes udfordringer ser vi, at tilbuddene generelt griber og rummer elevernes individuelle behov. Samtidig har vi oplevet stor imødekommenhed fra tilbuddene og en udtalt tilfredshed med, at behandlingsdelen nu også bliver genstand for tilsyn.

Kapitel 6. Whistleblowerordningen

Borgere, pårørende, ansatte og andre kan anonymt kontakte socialtilsynenes whistleblowerordning med oplysninger om bekymrende forhold i tilbud eller plejefamilier. Socialtilsynenes whistleblowerordning har eksisteret siden socialtilsynenes etablering i 2014. Dengang var whistleblowerordninger i Danmark en forholdsvis ny tanke. Intentionen bag whistleblowerordningen var dels at etablere en bedre indgang for de borgere, som bor på eller har deres gang i tilbuddene, dels at sikre socialtilsynene det bredest mulige oplysningsgrundlag for at varetage tilsynsopgaven.

” Socialtilsynets tilsynsbesøg giver et øjebliksbillede af forholdene i tilbuddet. Undersøgelser viser imidlertid, at for eksempel anbragte unge ofte ikke ved, hvor de skal rette henvendelse til, hvis de oplever bekymrende forhold i et tilbud

Førarbejderne til lov om socialtilsyn

Det er tydeligt, at mange ser et stort potentiale i socialtilsynets whistleblowerordning. Senest

har Social- og Boligministeriet anmodet socialtilsynene om at udsende en orienteringsskrivelse om whistleblowerordningen til alle tilbud og plejefamilier. Brancheorganisationerne på området er også blevet bedt om at sende skrivelser til deres medlemmer. I skrivelsen henvender ministeriet opmærksomheden på, at brugen af whistleblowerordningen er afgørende for, at bekymrende forhold i tilbud og plejefamilier bliver opdaget.

Tiden har vist, at henvendelser om bekymrende forhold udgør en vigtig kilde til information om forholdene i tilbud og plejefamilier. Whistleblowerhenvendelser kan både bidrage til, at vi får øje på bekymrende forhold i et tilbud, og til at vi bedre kan undersøge og underbygge vores vurderinger af bekymrende forhold. Whistleblows indgår da også ofte i sagsgrundlaget i sanktionssager eller i sager om tilbagekaldelse af godkendelse til at drive tilbud eller være plejefamilie.

Anonymitet

Næsten en tredjedel (28 pct.) af dem, der henvender sig til whistleblowerordningen, giver samtykke til, at vi må videregive oplysningerne til tilbuddet eller andre. De resterende 72 pct. ønsker at være anonyme.

Når henvender ønsker at være anonym, må socialtilsynet ikke fortælle tilbuddet eller andre, at vi har modtaget en henvendelse. Det betyder, at vi på anden vis skal afdække indholdet af de bekymringer, som henvender har. Anonymiteten betyder somme tider, at vi ikke kan undersøge bekymringerne uden at kompromittere indberetterens ønske om at være anonym, og så må vi desværre undlade at undersøge whistleblowet yderligere.

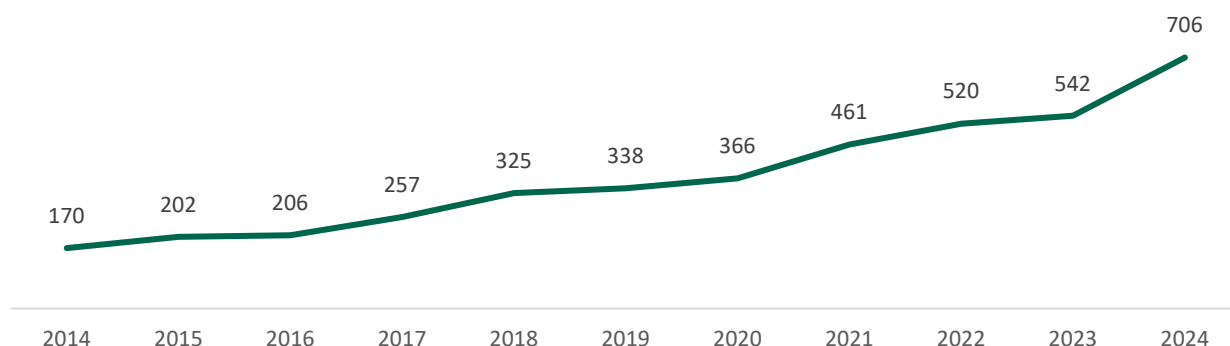
Derfor har Socialtilsyn Hovedstaden også foreslået Social- og Boligministeriet at ændre reglerne, så socialtilsynene får lov til at fortælle, at vi har modtaget et whistleblow, dog uden at afsløre detaljer, der kan afsløre identiteten på underretterne. Det vil gøre det lettere for socialtilsynet at gå direkte i dialog med tilbuddet om kvaliteten.

Whistleblowerordningen er populær

Siden etableringen i 2014 har vi i Socialtilsyn Hovedstaden år for år oplevet en stigning i antallet af henvendelser til whistleblowerordningen. Det seneste år har vi set en særligt markant stigning på hele 30 pct. i antallet af henvendelser. Vi vurderer, at det dels er et udtryk

for, at socialtilsynet har været til debat i perioden, og dels at vi har haft mange sanktionssager i 2024. For tilbud, som er underlagt sanktioner, oplever vi ofte en stigning i antallet henvendelser.

Figur 8. Antal henvendelser til whistleblowerordningen

Socialtilsyn Hovedstaden modtog 706 henvendelser om bekymrende forhold i 2024. De 706 whistleblows vedrører i alt syv plejefamilier og 217 tilbud. Det svarer til, at vi har modtaget whistleblows, der vedrører 1 pct. af den samlede plejefamilieportefølje og 39 pct. af den samlede tilbudsportefølje.

En mindre andel af tilbuddene tegner for en større andel af de whistleblows, vi modtager. 14 pct. af tilbuddene tegner således for 44 pct. af alle de whistleblows vi har modtaget i 2024.

Tabel 12. Antal whistleblows fordelt på tilbud

	Antal tilbud/plejefamilier	Antal/andel whistleblows
1 whistleblow	90 (40 pct.)	90 (13 pct.)
2 whistleblows	45 (20 pct.)	90 (13 pct.)
3-5 whistleblows	59 (26 pct.)	218 (31 pct.)
6-10 whistleblows	22 (10 pct.)	168 (24 pct.)
11 eller flere whistleblows	8 (4 pct.)	140 (20 pct.)
I alt	224	706

Størstedelen af de henvendelser, vi modtager, vedrører tilbudsområdet, mens få vedrører plejefamilieområdet. Vi vurderer, at det skyldes, at der er færre interessenter på plejefamilieområdet end på tilbudsområdet, og at de aktører, som er i berøring med børn i pleje, f.eks. skole-

og sundhedspersonale, formentlig vil fremsende en underretning til anbringende kommune ved bekymrende forhold. Kun ganske få af de henvendelser, vi modtager om børne- og ungehjem, kommer fra børn og unge, som er anbragt i tilbuddene.

Størstedelen af henvendelserne om bekymrende forhold i tilbud vedrører bekymringer om ledelsens eller de ansattes kompetencer og om den pædagogiske indsats i tilbuddet. Kun meget få henvendelser vedrører mistanke om vold, overgreb eller andre alvorlige bekymringer.

Et af de dilemmaer, der er forbundet med whistleblowerordningen, er at der for borgere og pårørende kan være meget på spil ved at stå frem og fortælle om sine oplevelser. Vi hører blandt andet om frygt for forringede vilkår eller udsmidning fra tilbuddet, hvis man står frem. For medarbejdere kan det være deres job og levebrød, de føler, at de risikerer ved at blive whistleblower. Vi hører mange, der siger, at selvom ordningen er anonym, "så vil tilbuddet kunne genkende mig så snart, I går ud og undersøger det, også selvom, I ikke nævner mig eller andre oplysninger om mig". Den bekymring forstår vi godt. Hvis vi skal reagere på bekymrende forhold i et tilbud, er det dog en forudsætning, at vi bliver bekendte med dem. Og det bliver vi kun, hvis folk fortæller os om det.

Vi reagerer på de fleste henvendelser

Stort set alle whistleblows giver anledning til en tilsynshandling. Kun 2 pct. af de whistleblows, Socialtilsyn Hovedstaden modtog i 2024, har ikke udløst en reaktion fra os. Det kan for eksempel være fordi, vi vurderede, at bekymringerne var grundløse, eller fordi vi manglede tilstrækkelig information til at undersøge dem. 5 pct. er ikke blevet undersøgt, fordi bekymringen vedrører forhold, der falder uden for socialtilsynets kompetenceområde. Socialtilsynet har pligt til at videregive oplysninger om bekymrende forhold i et tilbud, der hører under andre offentlige myndigheder. Derfor vurderer

Henvenderprofil

Borgere, medarbejdere og pårørende tegner for 87 pct. af de whistleblows, vi modtager. En fjerdedel af dem, der ringer ind, er borgere. Intentionen om at give borgere en direkte kanal til socialtilsynet er således i høj grad indfriet. I Socialtilsyn Hovedstaden er vi glade for, at der er så mange pårørende, der henvender sig til socialtilsynet, fordi de ofte bibringer vigtig information om forholdene i tilbuddet. Særligt i tilbud, hvor borgerne ikke har så stor en stemme, f.eks. fordi de er kognitivt udfordrede, har de pårørendes henvendelser stor betydning.

vi altid, om en henvendelse skal videresendes til en anden myndighed.

Over halvdelen af de afsluttede whistleblows i 2024 er blevet undersøgt i forbindelse med et tilsynsbesøg. Det betyder ikke nødvendigvis, at henvendelsen i sig selv har udløst et tilsynsbesøg. Vi vurderer altid konkret, hvor længe en henvendelse om bekymrende forhold kan vente med at blive undersøgt, og kommer der flere whistleblows ind samtidig, vil de ofte blive genstand for et bestemt fokus i et kommende tilsynsbesøg. Ofte fører henvendelser til whistleblowerordningen dog til, at socialtilsynet foretager et spontant anmeldt eller uanmeldt tilsynsbesøg, eller at vi fremrykker et i forvejen planlagt tilsynsbesøg.

41 pct. af de whistleblows, vi behandlede i 2024, er blev undersøgt på anden vis, f.eks. med et telefonopkald eller via indhentelse af en redegørelse fra tilbuddet.

Tabel 13. Antal whistleblows fordelt på tilsynsreaktion

Tilsynsreaktion	Antal whistleblows
Ingen reaktion	14 (2%)
Anmeldt eller uanmeldte tilsynsbesøg	291 (51%)
Telefonopkald	49 (9%)
Anden videre undersøgelse	191 (33%)
Uden for kompetenceområde	26 (5%)
I alt	571

Figur 9. I 2024 har vi arbejdet med at videreudvikle vores informationsmateriale om whistleblowerordningen.

Bliver du ikke behandlet godt der, hvor du bor?

Ring eller skriv til
Socialtilsyn
Hovedstaden

Fortæl socialtilsynet om stedet, hvor du bor

Hvis der er noget på dit bosted, som ikke er i orden, kan du ringe eller skrive til socialtilsynet.

Du kan for eksempel kontakte os, hvis:

- Medarbejderne ikke støtter dig eller andre beboere godt nok.
- Dine eller andre beboeres rettigheder ikke bliver respekteret.
- Du tror, at der foregår noget ulovligt på stedet.

Når du ringer eller skriver til os:

- Undersøger vi det, du fortæller.
- Siger vi ikke til nogen, at du har kontaktet os. Det betyder, at du er anonym. Du kan også vælge, at vi godt må dele det, du har fortalt, med bostedet eller andre.

Ring til os på 38213770
Telefonen er åben mandag til torsdag kl. 9-15 og fredag kl. 9-12.

Eller skriv til os ved at scanne QR-koden

Du kan læse mere på <https://socialtilsyn.frederiksberg.dk/whistleblower>

DEL 3: Socialtilsyn Hovedstaden i tal

Kapitel 7. Socialtilsyn Hovedstadens produktion

Tilsyn og tilsynsbesøg

Tabel 14. Antal tilsynsbesøg afholdt i 2024 fordelt på tilbudstype og tilsynstype

	Plejefamilier	Tilbud	Tilsynsbesøg i alt
Driftsorienterede tilsyn			
Anmeldte tilsynsbesøg	543 (73%)	731 (60%)	1.274 (65%)
Uanmeldte tilsynsbesøg	202 (27%)	486 (40%)	688 (35%)
Behandling af ansøgninger om godkendelse			
Tilsynsbesøg – godkendelse	133	40	173
Tilsynsbesøg i alt	878	1257	2.135

Godkendelse af nye tilbud og plejefamilier

Tabel 15. Færdigbehandlede ansøgninger om godkendelse i 2024

	Godkendt	Godkendt med vilkår	Afslag på godkendelse	Ansøgning trukket tilbage	Ansøgninger i alt
Plejefamilier	45	1	3	30	79
Tilbud	21	5	2	12	40
I alt	66	6	5	42	119

Tabel 16. Gennemsnitlig sagsbehandlingstid ved behandling af ansøgninger om godkendelse i 2024

	Sagsbehandlingstid
Plejefamilier	19 uger
Tilbud	22 uger

Tabel 17. Færdigbehandlede ansøgninger om ændringer af eksisterende godkendelse i 2024

	Færdigbehandlede ansøgninger
Plejefamilier	112
Tilbud	147
I alt	259

Påbud og skærpet tilsyn

Tabel 18. Afgørelser om påbud og skærpet tilsyn i 2024 fordelt på tilbudstype

	Påbud ¹⁹	Skærpet tilsyn
Plejefamilier	3	1
Tilbud	12	12
I alt	15	13

Årsager til påbud og skærpet tilsyn

Tabel 19. Baggrunden for påbud udstedt i 2024

	Påbud i alt
Målgruppe metoder og resultater	1
Organisation og ledelse / familiestruktur og familiedynamik	7
Kompetencer	5
Økonomi	2
I alt	15

Tilbagekaldte godkendelser

Tabel 20. Tilbagekaldte godkendelser i 2024 fordelt på tilbudstype

	Tilbagekaldte godkendelser
Plejefamilier	5
Tilbud	5
I alt	10

Tilbud eller plejefamilier, der ophører af egen drift

Tabel 21. Tilbud og plejefamilier ophørt af egen drift i 2024

	Ophørte tilbud/plejefamilier
Plejefamilier	71
Tilbud	15
I alt	86

¹⁹ 8 ud af de 15 påbud er udstedt i forbindelse med et skærpet tilsyn.

Ankestyrelsens afgørelser vedrørende Socialtilsyn Hovedstadens virke

Tabel 22. Ankestyrelsens afgørelser i 2024 fordelt på årsager til klage

	Stadfæstet	Hjemvist	Omgjort
Tilbagekaldelse af godkendelsen	2		
Indskrænkning af godkendelse	1		
Afslag på ændring af eksisterende godkendelse	6		
Afgørelse om sanktion	1		
Afslag på godkendelse	1		
Afslag på aktindsigt	3		
Afslag på opsættende virkning	1		
I alt	15	0	0

Indberetninger om magtanvendelse

Tabel 23. Indberetninger om magtanvendelse i 2022, 2023 og 2024

	2022	2023	2024
Børne- og ungetilbud	1.459	1.145	1.190
Voksenteilbud	2.000	3.381	1.868
Plejefamilier ²⁰	12	0	0
I alt²¹	3.471	4.526	3.058

Indberetningerne om magtanvendelse i 2024 fordeler sig på 224 tilbud.

Whistleblows – henvendelser om bekymrende forhold

Tabel 24. Antal henvendelser om bekymrende forhold fordelt på tilbudstype i 2022, 2023 og 2024

	2022	2023	2024
Plejefamilier	18	7	8
Tilbud	470	519	674
Henvendelser uden for socialtilsynets kompetenceområde ²²	32	16	24
I alt²³	488	542	706

²⁰ I 2024 har vi ikke modtaget indberetninger om magtanvendelse fra specialiserede plejefamilier. Vi vurderer, at der er et mørketal på området, og at der foretages magtanvendelser i alle kategorier af plejefamilier, som ikke indberettes. Socialtilsyn Hovedstaden har løbende fokus på at vejlede plejefamilier om deres forpligtelse til at indberette magtanvendelser samt om deres begrænsede lovhjemmel til at foretage magtanvendelser.

²¹ Der er sket et markant fald i antallet af indberetninger på voksenområdet. Det skyldes ændrede krav til tilbuddenes indberetningsopgave.

²² Whistleblows vedrørende områder, der ikke ligger under socialtilsynets myndighed.

²³ Antallet er inklusive henvendelser, hvor samme henvender har henvendt sig flere gange om samme tilbud eller plejefamilie.

Aktindsigt i Socialtilsyn Hovedstadens sager

Tabel 25. Antal aktindsigtsanmodninger fordelt på henvendertype i 2022, 2023 og 2024

	2022	2023	2024
Journalister	56	104	134
Interesseorganisationer	8	4	1
Tilbud eller plejefamilier	28	36	56
Pårørende til borgere	19	13	14
Andre interesserede ²⁴	35	35	64
I alt	146	192	269

Personale og kompetencer

Der har i løbet af 2024 været ansat 70,8 årsværk i Socialtilsyn Hovedstaden, hvoraf 71 pct. er tilsynskonsulenter. De øvrige 29 pct. af Socialtilsyn Hovedstadens årsværk udgøres af ledelse, jurister, økonomikonsulenter samt øvrig stab/administrativt personale, herunder studentermedarbejdere.

Tabel 26. Tilsynskonsulenternes uddannelsesmæssige baggrund

	Fordeling ved udgangen af 2024
Pædagoger	63 %
Socialrådgivere og socialformidlere	31 %
Sundhedsfaglige medarbejdere	4 %
Andre faggrupper	2 %

²⁴ F.eks. advokater eller privatpersoner.

Kapitel 8. Tilbudsstrukturen anno 2024

Indblik i den aktuelle plejefamiliestruktur

Tabel 27. Antal plejefamilier fordelt efter plejefamilietype²⁵ og år

	2022	2023	2024
Almen plejefamilie, efter § 43, stk. 1, nr. 1	364 (50 %)	352 (50 %)	329 (49 %)
Forstærket plejefamilie, efter § 43, stk. 1, nr. 2	321 (44 %)	315 (44 %)	307 (45 %)
Specialiseret plejefamilier, efter § 43, stk. 1, nr. 3	42 (6%)	41 (6 %)	39 (6 %)
I alt	727	708	675

Indblik i den aktuelle tilbudsstruktur

Tabel 28. Antal tilbud fordelt efter virksomhedstype og år

	2022	2023	2024
Private tilbud	302 (54 %)	309 (55 %)	317 (55 %)
Kommunale tilbud	244 (44 %)	244 (43 %)	244 (43 %)
Regionale tilbud	12 (2 %)	12 (2 %)	12 (2 %)
I alt	558	565	573

Tabel 29. Antal tilbud fordelt efter antal pladser

	2022	2023	2024
Færre end 5 pladser	19	18	16
5-9 pladser	107	108	115
10-14 pladser	98	102	101
15-19 pladser	61	52	56
20-49 pladser	171	185	181
50-99 pladser	69	65	68
100 pladser eller flere	33	35	36
I alt	558	565	573

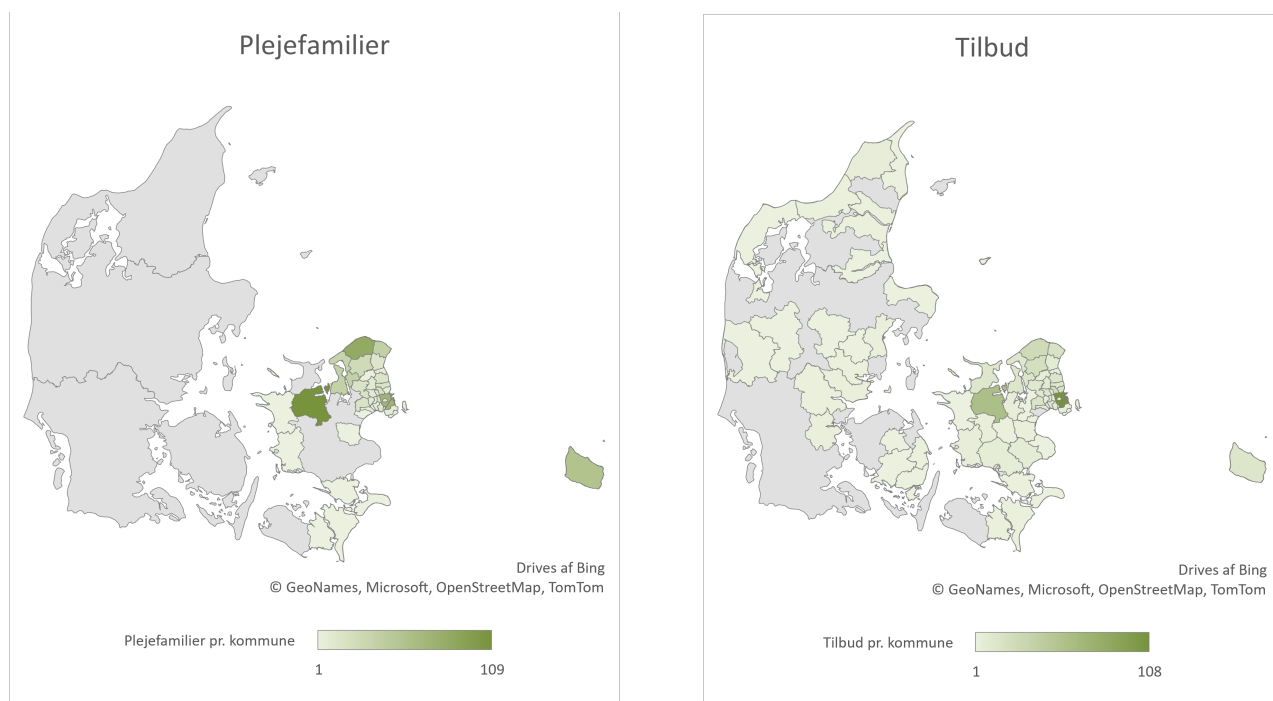
²⁵ Plejefamilietyperne stiller forskellige krav til plejefamiliernes kompetencer og omfanget af den støtte, plejefamilien har brug for. Plejefamilier godkendt som almen plejefamilie er vurderet til at kunne varetage børn med lette til moderate støttebehov. Forstærkede plejefamilier er vurderet til at kunne varetage børn med moderate til svære støttebehov. Specialiserede plejefamilier er vurderet til at kunne varetage børn med svære støttebehov.

Tabel 30. Antal pladser i 2022, 2023 og 2024 fordelt på tilbudstype og opgjort efter, om der tale om private eller offentlige tilbud

Tilbudstype	Private tilbud			Offentlige tilbud		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Børne- og ungehjem (§ 43, stk. 1, nr. 6, og stk. 3)	1.267	1.337	1.313	619	595	580
Midlertidige botilbud til voksne (§ 107)	1.811	1.925	1.977	851	841	878
Almindeligt længerevarende botilbud til voksne (§ 108)	1.016	1.051	1.088	1.032	1.045	1.021
Tilbud efter almenboligloven (ABL) (§ 105, stk. 1, 2 og 3)	216	226	226	3.035	2.934	2.953
Misbrugstilbud (§ 101 og § 101a)	749	778	789	3.585	4.060	4.166
Alkoholtilbud (SUL § 141)	3.355	2.359	2.546	1.707	1.768	1.882
Krisecentre (§ 109)	417	418	478	77	77	60
Herberger (§ 110)	759	802	821	439	394	390
Tilbud efter lejeloven	78	71	68	67	68	68
I alt	9.668	8.967	9.306	11.412	11.782	11.998

Plejefamilier og tilbuds geografiske placering

Figur 10. Plejefamilier og tilbud i Socialtilsyn Hovedstadens portefølje fordelt på beliggenhedskommune²⁶

²⁶ Enkelte plejefamilier placerer sig geografisk uden for Socialtilsyn Hovedstadens tilsynsområde. Det skyldes enten, at de som følge af en flytning er omfattet af karantæneregler, eller at en plejeforælder er ansat i det socialtilsyn, som fører tilsyn med plejefamilier i vedkommendes bopælskommune.

Kapitel 9. Socialtilsyn Hovedstadens økonomi i 2024

Socialtilsynene finansieres af takster fra tilbudene og objektiv finansiering fra kommunerne svarende til de faktiske omkostninger ved at varetage tilsynsopgaven. De 5 socialtilsyn anvender en fælles model til beregningen.

Alle tilbud betaler en årlig tilsynstakst, hvis størrelse afhænger af, hvor mange pladser tilbuddet er godkendt til. Derudover opkræves en særtakst af tilbud, der underlægges skærpet tilsyn, af nye tilbud, der søger om at blive

godkendt; og af allerede godkendte tilbud, der søger om en ændring af tilbuddets godkendelse. Fra 2025 indføres en lavere takst for væsentlige ændringer, der ud fra en konkret vurdering kan karakteriseres som alene at være en administrativ ændring. Socialtilsyn Hovedstadens takster for 2024 og 2025 fremgår af nedenstående tabel. Taksten for væsentlig ændring, der alene er en administrativ tilretning, er 3.335 kr. i 2025.

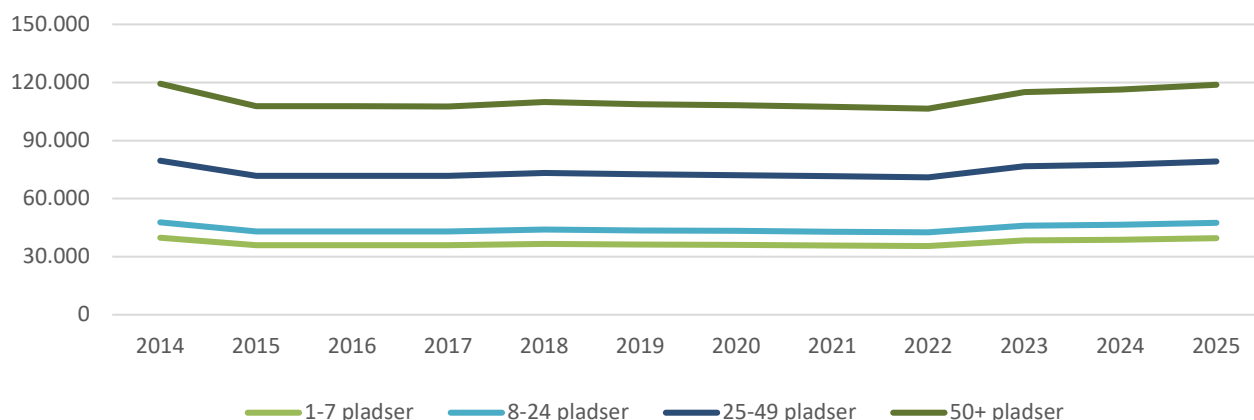
Tabel 31. Socialtilsyn Hovedstadens tilsynstakster i 2024 og 2025, løbende priser

	Tilsyn med døgntilbud mv.	Skærpet tilsyn	Ny-godkendelse	Væsentlig ændring
Tilsynstakster 2025				
Takstkategori 1 (1-7 pladser)	39.619	3.962	35.068	9.091
Takstkategori 2 (8-24 pladser)	47.543	4.754	42.082	10.909
Takstkategori 3 (25-49 pladser)	79.238	7.924	70.137	18.181
Takstkategori 4 (50- pladser)	118.857	11.886	105.205	27.272
Tilsynstakster 2024				
Takstkategori 1 (1-7 pladser)	37.300	3.730	33.374	8.651
Takstkategori 2 (8-24 pladser)	44.760	4.476	40.049	10.382
Takstkategori 3 (25-49 pladser)	74.601	7.460	66.748	17.303
Takstkategori 4 (50- pladser)	111.901	11.190	100.122	25.954

Med lovændringen i 2022 fik socialtilsynene flere opgaver, og tilsynstaksten for 2023 steg 8 pct. (i faste priser) i forhold til 2022. Kommunerne blev DUT-kompenseret herfor. Fra 2023 til 2024 steg taksterne 1 pct. Fra 2024 til 2025

stiger taksterne 2 pct. Udviklingen i Socialtilsyn Hovedstadens tilsynstakster for tilsyn med døgntilbud mv. fra 2014 til 2025 i faste priser kan aflæses i nedenstående figur.

Figur 11. Udvikling i Socialtilsyn Hovedstadens tilsynstakst for tilsyn med døgntilbud mv. i perioden 2014 til 2025, faste priser (2025-priser)²⁷

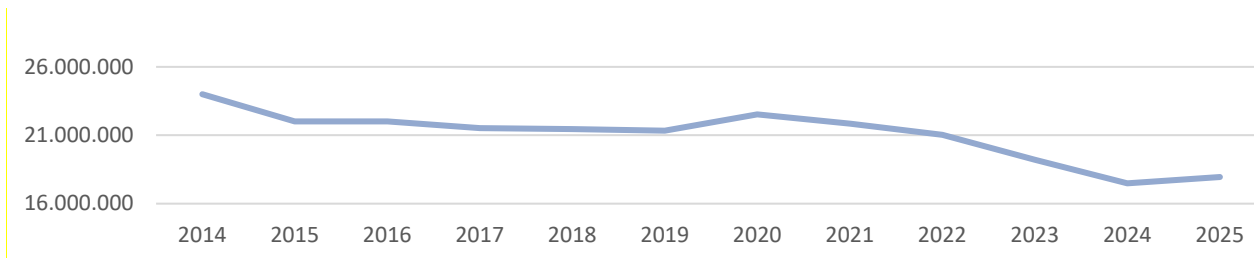

Tilsyn med og godkendelse af plejefamilier finansieres af objektiv finansiering. De 29 kommuner i Socialtilsyn Hovedstadens område bidrager i forhold til kommunens andel af det samlede antal børn og unge i tilsynsområdet.

Nedenstående figur viser udviklingen fra 2014 til 2025 i Socialtilsyn Hovedstadens objektive

finansiering i faste priser. Da der siden 2015 er sket et fald i antal plejefamilier i Socialtilsyn Hovedstadens portefølje, er den samlede objektive finansiering (med undtagelse af 2020²⁸) nedsat år for år. I 2025 opkræver Socialtilsyn Hovedstaden 17,95 mio. kr. fra kommunerne til objektiv finansiering.

Figur 12. Udviklingen i den objektive finansiering 2014-2025, faste priser (2025-priser)

²⁷ Faste priser er ekskl. inflation og beregnes i forhold til et udgangså. Pris- og lønudviklingen har i perioden ligget på 1,5 - 2,5 pct. Der anvendes KL's kommunale pris- og lønudvikling, Til brug for budgetlægningen for 2025 var pris- og lønudviklingen skønnet til 3,9 pct. fra 2024 til 2025.

²⁸ Der var en stigning i den objektive finansiering i 2020, hvilket skyldes en lovændring med et nyt koncept for godkendelse af plejefamilier samt overdragelse af opgaver fra kommuner.

Budget og regnskab 2024

Socialtilsynets budget og regnskab indeholder direkte og indirekte omkostninger samt indtægter fra tilsynstakster og objektiv finansiering. Tilsynets budget godkendes af kommunalbestyrelsen i Frederiksberg Kommune. Eventuelle forskelle mellem regnskab og takstbudget reguleres i socialtilsynets takster senest to år efter.

Socialtilsyn Hovedstadens regnskab for 2024 viser en afvigelse mellem budget og regnskab på ca. 1,4 mio. kr. i indtægter som modsvares af tilsvarende omkostninger. Der indgik et overskud fra 2022 på 0,25 mio. kr. ved beregningen af 2024 objektiv finansiering, så indtægterne er tilsvarende lavere end omkostningerne i både budget og regnskab.

Tabel 32. Budget 2024 og regnskab 2024 for Socialtilsyn Hovedstaden, 1.000 kr.

	Budget 2024	Regnskab 2024	Forskel
Direkte omkostninger (løn mv.)	50.064	50.777	712
Indirekte omkostninger (overhead, afskrivninger mv.)	3.154	3.825	671
Indtægter fra objektiv finansiering	-16.830	-16.830	0
Indtægter fra tilsynstakster	-36.139	-37.523	-1.384
Årets resultat (netto)	250	250	0

Tilkøbsydelse

I 2024 havde Socialtilsyn Hovedstaden indtægter og omkostninger på 1,89 mio. kr. fra tilkøbsydelse. De 1,44 mio. kr. vedrører tilkøbte tilsyn med tilbud efter servicelovens §§ 103 og 104 mv. og 0,45 mio. kr. vedrører tilkøbte tilsyn med behandlings- og specialundervisningstilbud.

Der har i 2024 været ansat ca. tre årsværk ekstra for at imødekomme efterspørgslen på tilkøbsydelse.

